



პრევიერა

ქუთაისის ლალო მესხიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი

პნა
ტპრუენიწა



მწე მწე მწე მწე - ჩემი დღე უნდა



გიორგი სიხინაშვილი

„პროექტების ბერნიერება საზოგადოებისათვის მოწყვეტილად შეუძლებელია, როგორც სივსოსე თაჟისი ნიარაგიდან ამოთხროლი და ყნაყოთო ქეიშაში გადარეგლი მყენარინა“.

რეკლამა

ანა კარენინა — ბომანი განსხვავებული ბედის, უკომ-
პრომისა და ჭეშმარიტი ბედნიერებისთვის მებრძოლი მეოც-
ნეუ ადამიანების შესახებ: საზოგადოება და ცხოვრებისეუ-
ლი ნიბრები, ზნეობები-მ თბალური პრინციპები, ბოთლი
თჯახური უბოიუბოთები, მგზნებარე სიყვარული და ღალა-
ტი, პოტილგანბრება და თაგდავიწყება, სიყალბე და ცყუი-
ლი, მოვალეობა და ვრტყეუება, ბედისწყბა და განაჩინი...
„დიდი მიზნების და დიდი სელოვნების ეპოქის“ უდიდესი
მოაზროვნის მიერ, კლასიკური, მსაცვრელი-ბეალისცუბი მან-
ერით გადმოცემული დიდი სიყვარულის ცბაგიუელი ისტორია.
საუკუნის ბომანად აღიარებული ეს გენიალური ნაწარ-
მოები, თაჟისი 135-წლიანი ისტორიის მანბილზე, აბაერთსელო
გამსდარბა სელოვანთა ინცერპრეცაციის შოგანების წყარო...

● მეთეზან მამუკელაშვილი

„ყოველნაიბი განსჯა სიყვარულს ანადგურებს“ —
ამბობს ცოლსციტი, მაგრამ ადამიანებს უყვარბო გან-
სჯა... სოლო მან, ვისაც შეუბოია გომეზებით გან-
სჯას ადამიანის გონების ნაწარბოები, ვინც და-
ჯილოდებულია ნიბითა და უნარბო ჩაწედეს მისი
ჩანაბიბრის იდუმალო სიბრბეებს, წარბოისასას და
განბცადოს უბადიბესი შეგბბბებში, დაისარბას და
შეცმნას სელოსალი მსაცვრელი სინამდვილე... უბად
იცის თაჟისი დანიშნულოება, ადგილი სელოვნების სამ-
ყარბში, თაჟისიუ ცხოვრების აზბი და პასუხებიც
შეკითხვებზე, ბბბოებიც სსჯა ადამიანებს უჩნდებობ
მისი შებბბბბების მიმბრბ... ასე მაგალითად: ბბბბ
„ანა კარენინა“ და ბბბბ ბბბბ? ბეზრბისთვის სბინ-
ცერბსა ამ „მბრალბმეცყველი“ შეკითხვბო მივმბრ-
ბაფბ სპეცეალბის დამდგმელო ბეჟბსბბბ, მბცბმ გბბრ-
გი სბსბბბბბბბბ.

— როცა რეჟისორი კონკრეტულ მასალას ბრჩეებს დასა-
დგმელად, ე.ი. მას აქვს კონკრეტული საბქმელი, და ეს
საბქმელი აქტუალურია ბმ დროში, რომელშიც ბს ამ
დადგმას ახორციელებს. ჩვენი ფიცბარნაგი ბბბბა ბბბს სა-
შუალებას, რომ საბქმელი ხაღბს სცენიდან მივბწოლობ,
ჩვენი ქადაგება სცენიდან ხდებბ. ჩემს მიერ გახორციელე-
ბულ სპექტაკლებს ბუ თვბბს გადაბვლებბ, დარწმუნდებბთ,
რომ ბბბბბული მბბბანი დბტერბბულია ბმ საბქმელიბ,
რომელიც მე მქონდა, ბმ ბბბბ, რომელიც მიმბჩნდა, რომ
მბბშენელოვანი იყო და ბმ ბებბბ, რომელიც აქტუალური
იყო ბმ დრობისთვის, როცა ეს სპექტაკლი კეობდებოდა.

„ანა კარენინა“, ტოლსტოის ეს გენიალური რომანი, ნე-
ბისმიერ ეპოქაში აქტუალურია და ამბბბბბც არბს კლასიკა.

პრობლემები, საბქმელი და სატკივარი, რომელზეც ავტორი
გვესაუბრება, დღეგანდელ ყოფაშიც მტკივნეული და აქტუა-
ლურია; მბთ შორბს ქარბულ ყოფაში, ქარბულ ბჯახებში
და წარბბბბბბბბ, რომ არბბბბბბ მბბშენელოვანია, ვბბრე
აფხბზეობის, გლობბლიზაციის, ნარკომბბბის, ბბბბა და სსჯა
საჭბბბბბბბბ თებები, რომლებსაც ჩვენ შევეგმბბბბბ ჩემბ
მმბრბელობბს პერიოდში ამ ბეატრში.

— მბბბც ბბბბ მიდგომბრბბს საბბბბლის და პრბბ-
ბბბბს არბი, და ბბბბბ მიგბჩნბბბ, ბბბ ბს აბცეა-
ლურიბ ბბბბ...

— ეს არ არბს მხოლოდ XIX საუკუნის რუსეობის პრობ-
ლემბ. ტოლსტოიმ კონკრეტული დრო და სბერცე ბბბო,
მასბბა კი ბბბბბბ გენბბლურბა, რომ ბს აბსოლუტურად
საყოველბბბა და მას ეროვნება არბ აქვს. ჩვენ ვბბბბბ-
ბსწბბბბ ეპოქას, ყოფას, რბდგბნ ამბს გაუბბბბბბბბბბბბ-
ბა არ შებბბება, მბგრამ ეს პრობლემბ ნებბსმიერი ერბს
და ქვეყნბს პბბბბბბბბ ბბბბ. მბშბნ რბ ვბქვბთ შექსპირზე,
მოლიერზე, ბბსენზე და სსჯა არბქარბულ დრამატურგბაზე.
ეს რბ, მხოლოდ ბბბბი პრობლემბბა? ბს გენბბლური მბ-
სბბბბ, რომლებსაც რეჟისორები ვბრჩეობ და ვბბბბ, ერთ
ბეატრბლურ ენაზე დაწერილი ნაწარბბბბბბ, რომლებსაც
ბმ დროს, ბმ ყოფას და სბტუაციას ვბრბებბ, სბბც ვცხ-
ბერობბ და გბბბბბბბბბ. ბუ სპექტაკლიც ბსეობეე კარ-
გბა, როგორც მასბბა, მბშბნ ბსბც საყოველბბბო ხდებბ;
შებბბება ნებბსმიერ ქვეყბბბაში წბბბო და უცხო მბყურე-
ბბბბბბბბ მბსბბბბ გბხდეს. მბბბბბბ ბს ზუსბბდ იყოს
ამბბბბბული, გაბზრებული და დადგმული, როგორც ტოლ-
სტოის ეს უკვბბბი რომბნი, რომელიც მბბბბბ მსოფლიობ
ბბბბბ, როგორც შედევრი. სბყვბრუბბის ბსტორბა, რომელ-
საც თვბბბყურს ვბბბბბბბ, მბრბბბბბბ და მას ეპოქბს და
ეროვნული კუთვბბბბბბ ჩარჩობბთ ვერ შემოსბზდვრბგ. ▶



რასაკვირველია, ყველა შეყვარებული ქალი კარენინა არ არის. კარენინები საუკუნეში ერთხელ იბადებიან, მაგრამ ყველა საუკუნეში იბადებიან... ანას არ სტანჯავდა უფლებლობა. ის მოქმედებდა და მოღვაწეობდა იმდროინდელ საზოგადოებაში, სარგებლობდა ყველა პრივილეგიით, რაც შეიძლებოდა მისი წრის ქალბატონს ჰქონოდა. მას ვხედავთ საღონურ შეხვედრებზე, ოპერაში, დოღზე. ის ყველასთვის თვალშისაცემია, ყოველთვის ყურადღების ცენტრშია, გარკვეული ნაწილისთვის გაიდევალებულია. კარენინს წილად ხვდა ქალი, რომელიც მთელ რუსეთში ყველასთვის სასურველი და მისაბაძი იყო. ამიტომ ბუნებრივია, რომ მისი ცხოვრება და პრობლემები ყოველთვის ეპიცენტრში ექცეოდა; აინტერესებდათ როგორ იცმევდა, როგორ დადიოდა და მოძრაობდა, როგორ საუბრობდა, იყო მანერული და ეს ყველას მოსწონდა. მისი წრის ადამიანებისთვის უცხო არ იყო ტყუილი, ღალატი, თვალთმაქცობა, გარყვნილება, და არც ამხელა სიყვარული შეეძლოთ. ანა გამორჩეული იყო და იმიტომაცაა მისი ბედი განსაკუთრებული.

მიმაჩნია, რომ დღეს, როგორც არასდროს, ხელოვანი უნდა დაინტერესდეს ადამიანით, მისი ბედით, შინაგანი სამყაროს ამოცნობით, რადგან სწორედ ადამიანია სამყაროში ყველა პრობლემის საწყისი და ამ პრობლემის გადაჭრის ერთადერთი გამოსავალიც.

— ბოლოში ავტორი ერთი და იგივე პრინციპს იმედგანოდ მიმართულებით ხსენის. სიუჟეტური განვითარების სათავეები და მამოძრავებელი ძალებია სხვადასხვა გმირების ღრმა დრამატიზმით გამსჭვალული სოლიდური ბიების პრეტენსია, მათი განსხვავებული მისწრაფებები და იდეალები, ბოლოშიც წინააღმდეგობაშია ტყალუბრის სინამდვილესთან. ისინი მაქსიმალისტები ატიან თავიანთ მთხმფრმსა და სოტვიოლმში, ჰშირად ჰვდმირნ კაოხის სამსჯავრზოჲ, პოულომზრ, ან ვრ პოულომზრ გამოსავალს მდგმაროლმდინ, მაგრამ ჟსრბრავიან განივითარონ ყვოლავო მალალი ადამი-

„ქალებს, როგორც მეუღლებს ცხოვრობაში, ყველა ათი ათასი თაობის განმავლობაში მძიმე მონობაში ჰყავთ მამაკაცები. ეს სიბეა იმის გამო, რომ ის დამსჯილეს და წაართვის მამაკაცებთან თანახმობა“...

რეზილიენცია

ანუთი ლიტერატურა. თქვენ ბოლო კაზს იტყვით თქვენ- ნეულ ვრსიაში?

— ხშირად ვფიქრობ, თუ ვისი თვალთ უყურებს რომანს ავტორი. პირველად რომ წავიკითხე, მეგონა ეს ლეონის თვალთ ხდებოდა, შემდეგ კარენინის, შემდეგ ანას, შემდეგ ვრონსკის... გენიალურობა სწორედ იმაშია, რომ ავტორი გვაჩვენებს მთელ საზოგადოებას, ყველა შრეს, ყველა ფენას და, რაც ყველაზე მეტად მხიბლავს, გვთავაზობს ამას არა შავ და თეთრ ფერებში, არამედ გვაცნობს ადამიანს თავისი ნაკლით და ღირსებებით. ჩემთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ის სამეული, რომელსაც მაყურებელი ყოველთვის ელოდება, როცა კარენინა იდგმება. ის არ უნდა იყოს სწორხაზოვანი, ანუ ვიდაცა მართალი, ვიდაცა მტყუანი. თავისი სიმართლე და ლოგიკა ყველა გმირს აქვს. საინტერესოა უბრალოდ შენ, შენი პოზიციიდან გამომდინარე, ვის მხარეს დაიჭერ. მე ყველას მივცემ იმის საშუალებას, რომ გმირებზე შევეჩმნათ, როგორც დადებითი, ისე უარყოფითი შთაბეჭდილება, რადგან ისინი ადამიანები არიან და ბუნებრივია, სცოდავენ... ბევრ სიკეთეს აკეთებენ, ან უნდათ გააკეთონ, მაგრამ სცოდავენ, რადგან მოკვდავნი არიან.

ჩემი თვალთ ამოკითხული და დანახული ამბავი პოეტური სიყვარულის ნიმუშია, რომელმაც, საუბედუროდ, ვერ გაუძლო საზოგადოების ზეწოლას და, თავისი სიწმინდისა და მგზნებარების მიუხედავად, ამ საზოგადოების განსჯის მსხვერპლი გახდა.

აი, ეს არის ჩემთვის მთავარი.

— ბოლომდე რეჟისორს, უკვე ბოლომდე გიწევთ ამ ნაწარმოებზე მიუბრუნება.

— როცა თუმანიშვილის თეატრში ვაკეთებდი ამ სპექტაკლს, მაშინ მაინტერესებდა რა დამოკიდებულება ჰქონდა თვითონ ავტორს ამ რომანთან. ჩვენ კარგად ვიცით, რომ ტოლსტოის აქვს საკუთარი დღიურების ბევრი ტომი, სადაც თავისი ნაწარმოებების შესახებ გვთავაზობს ძალიან საინტერესო მასალებს, თუ როგორ იქმნებოდა ეს შედევრები. „ანა კარენინაზე“ მას პირდაპირ უწერია. „ანა კარენინა“ - ჩემი დღიური. ეს ერთგვარი კამერტონია დამდგმელი ჯგუფისთვის. თუ ჩვენ ჩვენს დღიურებს გავაკეთებთ, თუ ჩვენი მეგობრების, ახლობლების, ოჯახის წევრების, ნათესავების შესახებ ყველაფერს თავს მოვუყვრით, კარგად გავიხსენებთ როგორ იყო, რა ხდებოდა, რას განვიცდიდით მათი მონაცოლით და რა გადაგხვდა ჩვენი ცხოვრების გზაზე, თუ მოვახერხებთ ეს ყველაფერი ერთ ფოკუსში მოვაქციოთ და მივიტანოთ მაყურებელამდე ჩვენი დღიურების სახით, ალბათ, ეს იქნება ამ სპექტაკლის წარმატების ერთ-ერთი უმთავრესი გარანტი, რადგან მაყურებელს აინტერესებს ის, რაც დახურულ კარს მიღმა ხდება; ეს არის ჩვენი დღიურები, რომლებსაც არავის არ ვაჩვენებთ. ამ შემთხვევაში ჩვენ სცენაზე ეს დღიურები გამოგვაქვს...

— ბოლოში გადვთ გადამწყვეტილი სპექტაკლი და ბოლომდე სიბრძნე თქვენს მიერ განსაზღვრულ ვრსიაში?





— „ყველა ბედნიერი ოჯახი ერთმანეთს ჰგავს, ყველა უბედური ოჯახი უბედურია თავისებურად“.

— ასე იწყება ინსცენირება. ეს არის მთავარი თემა, რომელზეც მე ვაპირებ ვისაუბრო. სიახლის თქმა არ არის იოლი.

ძნელია ამხელა რომანს შეეჭიდო; ეს დიდი ტილოა და გადაიტანო იგი სცენაზე ისე, რომ არაფერი არ დაგეკარგოს, არ დაარღვიო სიუჟეტური ქარგა და თან, მაყურებელმა მოახერხოს და მოასწროს იმ ისტორიის აღქმა, რომელიც იშლება ჩვენს თვალწინ, თუ რეჟისორს ხერხი და ფორმა არა აქვს მოძებნილი, როგორი ინსცენირებაც არ უნდა გააკეთო, რთულია. ჩვენ გამოსავალი ვიპოვეთ იმით, რომ ეს არის კინოგადღება და სცენებსა და სცენებს შორის გადამღები ჯგუფი ამზადებს გადასვლებს, აწყობს ახალ სცენებს, რაც საშუალებას იძლევა დავაჯეროთ მაყურებელი იმ დროის მიმდინარეობაში, რა დროსაც ითხოვს რომანის მოქმედება, ამ ისტორიის განვითარების დრო. მაგრამ ეს არის სცენური დრო, რომელიც ისე უნდა წაიკითხო, რომ არ იყოს ტყუილი, რომელსაც მაყურებელი არ გაპატიებს. პირადად ჩემთვის, როგორც რეჟისორისთვის, ურთულესია დადგა კომედია და გააკეთო სპექტაკლი სიყვარულზე; ითამაშო შეყვარებული ადამიანი და იყო დამაჯერებელი ისე, რომ არ გამოიყენო პირველი პლანი და წამოწყო მეორე-მესამე პლანი, უმაღლეს ოსტატობას ითხოვს. ანამ და ვრონსკიმ დაინახეს ერთმანეთი და შეუყვარდნათ. ამის დადგმა და თამაში ურთულესია, ისევე, როგორც კარგი კომედია, სადაც გენიალური აქტიორები თავის ოსტატობას აჩვენებენ. ორივე შემთხვევაში, თუ სიმართლის სხვა გრადუსი და სწორი ფორმა არ იქნა მოძებნილი, არაფერი გამოვა. როცა ადამიანი შეყვარებულია, მისი თვალები და საქციელი მეტყველებს ამაზე, მითუმეტეს, თუ მრავალადა ხელისშემშლელი პირობები, როგორც ეს რომანში ხდება. აქ ლაპარაკია ოჯახზე, ოჯახის ნგრევაზე, დაღატაკე, მაგრამ რის ფასად, ძალიან დიდი სიყვარულის ფასად. შეცდომით შექმნილი ოჯახი ინგრევა. ეს ყველაფერი უნდა მოიტანო მართალი სიტყვით, მართალი ემოციით, მართალი თვალთ. რამდენადაც რთულია, იმდენად საინტერესოა ამ კუთხით მუშაობა. გცდილობთ, მთელი ჩვენი ცოდნით, სკოლით და გამოცდილებით მივიტანოთ ეს მაყურებელამდე და თუ მაყურებელი ამას დაინახავს, ეს იქნება ჩვენი დიდი წარმატება.

— სამწუხაროდ, ბოლოში გმირთა სუბტილური და შესაბამისობაში არ ემთხვევა ერთმანეთს... სპექტაკლის შემთხვევაში ბოლომდე არის? ბამდენად მიღწევადია თქვენი სუბტილური თეატრის შესაბამისობაში მისაღწევადი? სამამისებრში და რა ნიშნით შეატრიათ მსახიობები?

— სწორი განაწილება არის 75% გარანტი წარმატებული სპექტაკლის. ეს ისეთი მასალაა, რომ კონკრეტულ ადამიანებზე უნდა მორგდეს. ამ შემთხვევაში მსახიობების პიროვნული თვისებებიც ერთ-ერთი გადამწყვეტი ფაქტორია. თამამად შემოიღია ვთქვა: რომ არა ენდი ძიძავა, გიორგი ზანგური და დათო როინიშვილი, მე „ანა კარენინას“ არ დაგვამდი; ანუ, მათი სამსახიობო ოსტატობა „პლიუს“, მათი პიროვნული თვისებები, იყო წინაპირობა, რომ ამ მასალას შეეჭიდებოდი. ზოგჯერ ხდება, რომ ორ-სამ კაცს მოიზარებ ამა თუ იმ როლზე, მაგრამ, როცა კარენინას აკეთებ, აქ ეს შემთხვევა გამოირიცხვება, რადგან, ვიმეორებ, ეს არის პროფესიული და პიროვნული თვისებების თანხვედრა. ჩემი არჩევანი თეატრში კონკრეტული ადამიანების მოსვლა

განაპირობა, წინააღმდეგ შემთხვევაში ამ ნაწარმოებს არ დაგვამდი.

— ცოლსცოლი ხოთი ქალი მეშათმდია „ანა კარენინაზე“ და ბოლოსთან ერთად იცვლებოდა ჩანათიქტი, ბოლოსის სქემა, ბოთლდებოდა სიუჟეტი და კომპოზიცია, ბოლოდებოდა ბოლოდებოდა იცვლებოდა გმირთა სახეები. რა ბოლო საჭირო, ბოლო ამხელა ნაწარმოებოდა ბოლოდებოდა სპექტაკლი და ბოლო მდგომარეობოდა მთავარი სიტუაციო ბოლოდებოდა ბოლოდებოდა?

— დრო რომ მათემატიკური თვალსაზრისით ავთენტული, მაქსიმუმ 35-37 დღე სჭირდება სპექტაკლს, რომ შეიკრას. ეს სარეპეტიციო დროსაც გულისხმობს და ე.წ. „პრაგონებსაც“. მაგრამ სცენაზე გადასვლის შემდეგაც, ჩვენ ვაგრძელებთ მუშაობას მოვლენებზე, დეტალებზე... როგორ ხედავს რეჟისორი, როგორ გრძნობს მსახიობი, რა ამოცანა აქვს კონკრეტულ გმირს კონკრეტულ მოვლენაში. ეს უშრეტი მასალაა, რომელიც საშუალებას გაძლევს ათი, თორმეტი ვერსია მოიფიქრო, და ასევე ძნელია შეჯერდე საუკეთესო ვერსიაზე. დიდი დრო წაიღო სამაგიდო სამუშაოებმა და ამოკითხვამ. ამას ემატება რთული დეკორაცია და ტექნიკური პრობლემები. ჩვენ ძიებაში ვართ და უფრო არქეოლოგებს ვგავართ მოსამზადებელ პერიოდში, საუკეთესო გამოსვლის ძიებაში; მართალია, ამას მეტი დრო მიაქვს, მაგრამ ჩვენ გვიღირს ეს დრო. არ შეიძლება ზერელედ მოეპყრა და მარტივად შეხედო ამ გენიალურ რომანს, რომელიც, მე ვთვლი და მიმაჩნია, რომ ფოტოგრაფიულ ასახვამდე სიზუსტით არის დღევანდელ ყოფასთან დაკავშირებული. აი, ჩვენც ამ სიზუსტეების დადგენის პროცესში ვართ.

— საინტერესოა თქვენი აზრი „ანა კარენინას“ სხვა თეატრალურ და კინო ვერსიებთან დაკავშირებით.

— ვიცი, რომ „ანა კარენინა“ იდგმება რუსეთში. საქართველოში, მარჯანიშვილის თეატრში მისი დადგმა განახორციელა ქალბატონმა მედიკო კუჭუხიძემ: ანა კარენინა ხელდათ სოფიკო ჭიაურელი. სამწუხაროდ, მე მხოლოდ ინფორმაცია მაქვს და ეს სპექტაკლი არ მინახავს. რაც შეეხება კინოვერსიებს, 1935 წელს ეს როლი განასახივრა გრეტა გარბომ, 1948 წელს — ვივიენ ლიმ, 60-იან წლებში — ეკატერინე სამოილოვამ, 1997 წელს — სოფი მარსომ. გულწრფელად გითხრათ, რაც დამაკლდა ამ შთაბეჭდილებებიდან იყო ის, რომ ეს არ იყო დღიურები. მე ვერ დავინახე ის, რასაც თვითონ ვეძებ. ჩემთვის ეს იყო ქმედითად წაკითხული ლიტერატურული მასალა. ამიტომ დამიტოვა გარკვეული უკმაყოფილება.

— თქვენც კინემატოგრაფიის შესაბამისობაში გაცილებით უფრო შეუძლებელია, ბოლო საღამო სულის უფაქციის ნიუანსების გადმოცემას ეხება. რას გვცდით იმ დამატებითი გამომსახველი საშუალებების შესახებ, ბოლოდებოდა გქმნა ბოლოდებოდა შთაბეჭდილება განსაზღვრული გმირთა და მდგომარეობათა დასახილავად, უფრო მბრუნავი და შესატყვისი მთავარი იდეა.

— ნებისმიერი სპექტაკლის წარმატების გარანტი არის პარმონიულად შერწყმული ანსამბლი. რეჟისორებს ასეთი ბედი გვაქვს: თუ კარგი სპექტაკლია — მსახიობები თამაშობენ კარგად, თუ ცუდი სპექტაკლია, ე.ი. რეჟისორმა ვერ დადგა კარგად. მე კი მეონია რეჟისორებიც და მსახიობებიც ერთად ვიმარჯვებო, ან ერთად ვმარცხდებით. სპექტაკლის მხატვარია შოთიკო გლუზარძე, დღეს ქართული თეატრალური მხატვრობის ერთ-ერთი საუკეთესო წარმომადგენელი, ძალიან კარგი შემოქმედ; ჩემთვის მასთან მუშაობა დიდი სიამოვნებაა. მან კარგად იცის თეატრი, მსახიობი, ზუსტად ქმნის იმ გარემოს, რომელსაც რეჟისორი თავზოვს, ზუსტად ხდება სპექტაკლის გრძნობათა ბუნებას, ▶

თავისი ოსტატობით ის ძალიან კარგი სცენოგრაფი და შესანიშნავი ფერმწერია. მისი სცენოგრაფია ყოველთვის მოხერხებული და კომფორტულია მსახიობისთვის, ხოლო, როგორც ფერმწერი, მაყურებელს შესანიშნავად უხატავს თითოეულ სცენას.

— თქვენ სპექტაკლში მუხიკალურ დრამატურგიას ცოფულთვის განსაკუთრებული დაცვითაა აქვს...

— მეტსაც გეტყვით. მე თუ მუსიკა არ მესმის, ვერც კი ვიწყებ დადგმას; მიჭირს დავიწყო იმ სამყაროს შეთხზვა, რომელშიც მერე ჩემს გმირებს ვასახლებ. როცა ინსცენირებას ვწერდი, თავისდაუნებურად მესმოდა მალერის მეხუთე სიმფონიის მეოთხე ნაწილი. ეს ნაწარმოები მგონია, რომ სპეციალურად ამ რომანისთვის არის დაწერილი. მთავარ მუსიკალურ თემას ცალკე დრამატურგია აქვს, ის კიდევ ცალკე გვიყვება ამბავს, რომელიც ჩემთვის ტოლსტოის მონათხრობის იდენტურია. როგორც რეჟისორს, ვერ წარმომიდგენია „ანა კარენინა“ სხვა მუსიკალური თემის თანხლებით. იმ სპექტაკლის ჩემი პირველი რედაქციიდან ბევრი რამ შეიცვალა, ბევრი არა, მაგრამ ვერ შეველიე ფორმას, კინოგადაღებას. არც ის შეიძლება, რომ ნინელი ჭანკვეტაძის, გოგა პიპინაშვილის, გია როინიშვილის დღიურები დაემთხვეს ჩვენი მსახიობების დღიურებს. რვა წელი გავიდა ამ სპექტაკლიდან და ბუნებრივია, მეც შევიცვალე; როგორც რეჟისორი, სხვა ჭრილში ვუყურებ მასალას, მაგრამ მუსიკას ვერანაირად ვერ შეველიე.

— კიდევ ერთი სიახლე. თქვენ სპექტაკლში დააჯავთ თეატრალური უნივერსიტეტის ქუთაისის მიწნობითი ჯგუფის სცენარეები. თქვენ ამ ჯგუფის ხელმძღვანელი მბრძანებელი. რა როლი უკისრებით ამჯერად ახალბედა მსახიობებს?

— მახსენდება რვა წლის წინანდელი ისტორია. მაშინ ბატონ გოგი მარგველაშვილს ჰყავდა ჯგუფი თეატრალურ უნივერსიტეტში და ამ ჯგუფში ვმუშაობდი მეც.

როცა „ანა კარენინაზე“ მუშაობა დავიწყე, პირველად მე მივიყვანე ეს ჯგუფი თეატრში ამ სპექტაკლით. ბევრი მათგანი უკვე თეატრის მსახიობია. ამჯერადაც, პირველკურსელებისთვის ეს დიდი ფუფუნებაა. ისეთი



ტრადიციების თეატრში, როგორც მესხიშვილის თეატრია, მოგეცეს შესაძლებლობა, მოიპოვო უფლება შემოხვიდე თამამად, სცენაზე დადგე და მონაწილე გახდე ისეთი მნიშვნელობის სპექტაკლის, როგორიც „ანა კარენინაა“, ეს დიდი პასუხისმგებლობა და დიდი პატივია. მათ ეს მთელი ცხოვრება არ დაავიწყდებათ. ყველა მათგანს წარმატებული შემოქმედებითი ცხოვრება მიწადავუსურვო. ჩემი სტუდენტები არიან და როგორც პედაგოგს, განსაკუთრებით მიწადავუსურვო, რომ მათი პირველი ასვლა ფიცარანაზე ფეხბედიერი იყოს. თუმცა, ვცდილობ ძირითადად ტექნიკური თვალსაზრისით დავტვირთო, იმიტომ რომ, კატეგორიულად წინააღმდეგი ვარ პირველ და მეორე კურსზე, მსახიობის ოსტატობის შესწავლას მოწყურებულმა ახალგაზრდამ, ისეთი რამ აკეთოს, რაც არ შეიძლება საწყის ეტაპზე. ამ საფეხურზე სხვა რამეა საჭირო. ისინი უბრალოდ ეგუებიან გარემოს, თეატრს, გვეხმარებიან კარგი სპექტაკლის მომზადებაში, ასახიერებენ გადამღებ ჯგუფს და ამზადებენ მსახიობებს გადავიდნენ სცენიდან სცენაზე.

— „თუ არ იცნებ ცოლსცოლის – ნუ ჩათვლი შენს თავს კულტურულ ადამიანად“. – ამბობს გორკი, რომელიც ცოლსცოლის შემოქმედებას ათასწლეულთა XIX საუკუნის რუსული კლასიკური ლიტერატურის განვითარების შიდაგვს. მესხიშვილის თეატრის საბრძოლველად პოლიტიკას დღემდე, ძირითადად, ქართული კლასიკური და თანამედროვე დრამატურგია განსაზღვრავდა. ამჯერად, როგორ შეაჯამებდით თქვენი არჩევანის და გაქრული მუშაობის შიდაგვს?

— თუ შეიძლება მასალები დაიყოს კატეგორიებად, ამჯერად ჩვენ საქმე გვაქვს უმაღლეს კატეგორიასთან. ნაწარმოები მრავალმხრივ საინტერესოა, ხოლო შემოქმედისთვის ეს არის ერთგვარი აკადემია; ის გაფიქრებს, გასწავლის, საშუალებას გაძლევს ხელახლა დაეუფლო და აღმოაჩინო შენი პროფესია! დარწმუნებული ვარ, რომ არტისტებსაც ანალოგიური შეგრძნება აქვთ. რადგან სწორედ უმაღლესი კატეგორიის მასალა იძლევა ამის საშუალებას. ჩვენ ყვევებით ღრმა დრამატიზმით აღსავსე ქალის ცხოვრების ისტორიას და ტოლსტოიმაც თავის გენიალურ რომანს უწოდა „ანა კარენინა“. ამოსავალი ჩემთვის ეს არის და ყველა გმირი თანამონაწილეა იმ ისტორიას, რომელიც ანას გადახდა.





პროტესტი მაღარი საზოგადოების თვალყურ ნიშნად

როცა ამ წერილს კითხულობთ, მინდა ყოველ წუთს ანაზე ფიქრობდეთ!

ბავშვობიდან მიღწილია გულის ერთი მომენტი... — ნუთუ ანა ვერასოდეს იქნება ბედნიერი, ნუთუ სიყვარულისთვის გად-
ადგმულ თამამ ნაბიჯს არ მოაქვს ბედნიერება...

ყოველთვის მამშვიდებდა ის, რომ ანა თავისუფალი მოკვ-
და...

არამარტო ის დარჩა თავისუფალი, არამედ გაათავისუფლა
ყველა.

განა თავისუფლება უფრო ძვირფასი არ არის, ვიდრე სიყ-
ვარული...

ტოლსტოის „ანა კარენინა“ ისე მოულოდნელად გამოჩნდა
მაშინდელ ევროპულ მწერლებს შორის და იმ სიმაღლეს მიაღ-
წია, რომ გახანგრძლივებული კაცობრიობა, დღესაც ისე გავლენით
შესცქერის მას, როგორც ეგვიპტურ პირამიდებს.

● ღაზით ლიბლიბამი

ტოლსტოი წერდა: „ანა კარენინა ჩემი დღიურებია“...
ენდი ძიძავაც თვლის, რომ ერთ მშვენიერ დღეს მაყურებლის
უდიდესი ნაწილი აღმოაჩენს და მიხვდება, რომ ეს რომ-
ანიც მათი პირადი დღიურებია. მსახიობს სჯერა, რომ
ნაწარმოებში ყველა მის ნამდვილ სახეს დაინახავს. ზოგი
ანა იქნება, ზოგი დოლი, კიტი, ლევინი და სხვა. თავად
ძიძავა თვლის, რომ ის ანას ასაკშია.

ენდი განმარტავს, რომ ანა ჩვეულებრივი ქალია და
ნებისმიერი ქალი შეიძლება აღმოჩნდეს მის მდგომარეობაში.
ის, რაც კარენინების ოჯახში მოხდა, ყველა იდეალურ
ოჯახში შეიძლება მოხდეს. მსახიობი გვირის ტრაგიზმში
კარენინს ადანაშაულებს. ცოლ-ქმარს ჰქონდათ ყველაფერი,
მაგრამ არ იყვნენ ბედნიერები. მიუხედავად ამისა, ვერ ვიტყვ

„იმისათვის, რომ აღამიანებს ესმოდეთ შენი, გოლ-
გოთიდან უნდა ელაპარაკო მათ, ჯეშმანიცება ცანჯვით
უნდა გაამჯიყო, ან ყველსია — სიკვდილით.“

რეზ ტოლსტოი

რუსული კლასიკა - სიყვარული, ღალატი, რაინდობა...
განა ეს ყველაფერი ახალი და თანადროულია? რაში
შეიძლება დაგვჭირდეს შორეული წლების სასიყვარულო
ისტორიის რთულ პერიპეტეხებში გარკვევა? მაგრამ საქმე
იმაშია, რომ ადამიანის სიყვარული და მისწრაფება, თავი-
სუფალი ცხოვრებისგან განყენებულად არ არსებობენ, მათ
არ ძალუძთ განცალკევება საზოგადოებისგან და როცა
კვითხულობთ ტოლსტოის „ანა კარენინას“, ჩვენ დღევანდელ
ცხოვრებაში ვეძებთ ამ პრობლემების ანარეკლს. ტოლს-
ტოის ეს ნაწარმოები კარგად არის ნაცნობი ქართველი
მკითხველისა და მაყურებლისთვის.

რეჟისორმა გიორგი სიხარულიძემ მთავარ როლში
მსახიობი **ენდი ძიძავა** დააკავა.

ენდი ტოლსტოის ბევრი ნაწარმოები, მათ შორის „ანა
კარენინაც“ სკოლის ასაკში, დედანში წაიკითხა, რადგანაც
რუსული განათლება აქვს მიღებული. პროგრამულად ნასწავ-
ლმა გმირმა მაშინ სიღრმისეულად არ შეძრა... ბუნებრივია,
სკოლის მოსწავლე ბევრ რამეს ვერ გაითავისებდა. მეტ-
იც, ახლა ამ გადასახედიდან უკვირს კიდევ, რატომ იყო
აუცილებელი სკოლაში ანა კარენინას ტრაგიკული, ქალური
ისტორიების შესწავლა.

მეორედ ნაწარმოებს სტუდენტობის დროს დაუბრუნდა.
მაშინ უკვე საერთო ენაც გამოიხატა მთავარ გმირთან, რადგ-
ან მასაც სიყვარული ეწვია და ანას სხვანაირად გაუგო.
მესამე შეხვედრა მისთვის გაცილებით სერიოზული და
საპასუხისმგებლო აღმოჩნდა. მსახიობი ენდი ძიძავა, თითქ-
მის ერთი წელია, ამ გმირით ცხოვრობს.

ანა კარენინას სამ ეტაპზე აღქმამ (ბავშვობაში,
სტუდენტობაში და ახლა) მისთვის ყველა პერსონაჟი
ნაცნობი და ახლობელი გახადა.

ვით, რომ ძიძავა ყველაფერში ეთანხმება, ან თანაუგრძნობს
მის გმირს. მიუღებლად მიიჩნევს შვილთან, სერიოზულთან
დაშორების ფაქტს; რადგან, რომანის მიხედვით, ანამ იცოდა,
რომ არჩევანის გაკეთების შემთხვევაში, შვილს კარგავდა
და ამაზე წასვლა შეძლო... თუმცა, საერთო ჯამში ანა
კარენინა, მაინც იწვევს უმრავლესობის თანაგრძნობასა და
სიბრალულს, შურსაც კი...

ანა კარენინას გმირის ხიბლი იმაშია, რომ იგი

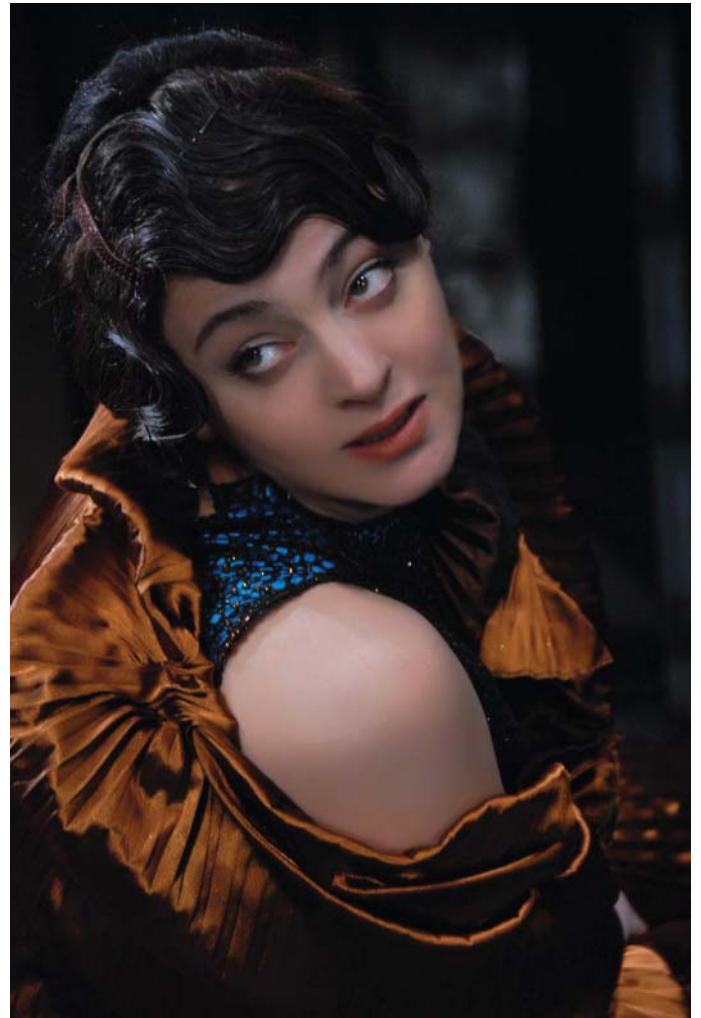


ალმოჩნდა პირველი იმ ეპოქაში, ვინც საზოგადოებრივი აზრი არ გაითვალისწინა. დინების სანინალმდეგოდ გაცურა და მიზანს მიაღწია (საკითხავია რის ფასად, მთავარია მიაღწია). ამ მხრივ თამამად შეიძლება მსახიობსა და გმირს შორის პარალელების გავლება. ენდი ძიძვასაც უყვარს სირთულეები. ისიც ხშირად დინების სანინალმდეგოდ მიემართება. თუნდაც ამ შემთხვევაშიც. როცა მან ანას როლზე მუშაობა დაიწყო... იმთავითვე იცოდა, რომ ბენვის ხიდზე გადიოდა. ამის რამდენიმე მიზეზი არსებობს. პირველი, რომ ტოლსტოი აღიარებული რუსული კლასიკა: მეორე ის, რომ ანა კარენინა ქართული თეატრის ჭეშმარიტ ვარსკვლავებს - სოფიკო ჭიაურელსა (მარჯანიშვილის თეატრში) და ნინელი ჭანკვეტაძეს (კინომსახიობთა თეატრში) აქვთ ნათამაშები. მივიღოთ მხედველობაში ისიც, რომ ჯერჯერობით ეს როლი, ყველაზე სერიოზულია მის შემოქმედებაში.

ანა კარენინა ვრონსკის გამოჩენამ მთლიანად შეცვალა. მასში გაიღვიძა უცნობა, თუ მიძინებულმა გრძნობამ. გაიგო ნამდვილი სიყვარულის არსი, რაც აქამდე უცნობი ყოფილა. ანა, კარენინა რომ გათხოვდა, დარწმუნებული იყო, სწორ ნაბიჯს დგამდა. თუკი იდეალებზე ვსაუბრობთ, მან შეცდომა დაუშვა, სავარაუდოთ იგი გათხოვდა გათვლით...

თუ ის გონებით იქცევა, მაშინ რატომ დაუშვა ისევ შეცდომა, როცა გრძნობებს აჰყვა. მას ეგონა, რომ უძლიერესი ქალი იყო და საბოლოოდ ჩვეულებრივი ქალი აღმოჩნდა.

უფრო მეტიც... ანა, რომელიც „მშვიდობის მტრედი“ იყო ყველა ოჯახში, ფინალში მივიღეთ ცხოვრებისგან განერვიულებული და ეჭვიანი ქალია, რომელიც თვითმკვლელობით ასრულებს სიცოცხლეს.



პარადოქსია, მაგრამ ანა კარენინას ბრძოლა ყოველთვის, იმთავითვე განწირულია. იგი არასოდეს არ არის მოგებული, მაგრამ ყოველთვის გამარჯვებულია...

ენდი ძიძვა აქამდე გაუკვალავ გზაზე გადის და გეთავაზობს ანას, როგორც საოცარ მოვლენას, მძლავრსა და დაუდგრომელს.

მკაფიო, ლალი და თავისთავადი, რამდენადმე ექსტრაგანტური... ამაყი და აბსოლუტურად დამოუკიდებელი - აი, ასეთია ძიძვასეული ვერსია. ბრძოლა სამყაროს დაუფლებისთვის. იმ სამყაროს, სადაც უნდა განმტკიცებულიყო, დამკვიდრებულიყო მისი მხატვრული ხედავა, მისი შემოქმედებითი პრინციპები.

ილაშქრებს „რომანტიკული“ საუკუნის ამაღლებული, „ნატიფი“ იდეალების წინააღმდეგ და უპირისპირდება მათ, თითქოს განზრახ უხეშ, მაგრამ მძლავრ და ჯანსაღ, უდიდესი ნებისყოფითა და დინამიკით აღსავსე ხელოვნებას.

ძიძვას განსახიერებულ გმირში იგრძნობა ახალი საუკუნის, ახალი ეპოქის სუნთქვა... მისი დაჭიმული, დაძაბული რიტმი...

მსახიობი თავისი მხატვრული ხედვის, შემოქმედებითი სტილის, ხელნერის განუმეორებელი თავისთავადობით, შეიძლება ითქვას, თითქმის ყველა თავის ადრინდელ ნაშრომს აჭარბებს და სწორედ ამგვარ შემთხვევაში, როდესაც ჩვენს წინაშეა ესოდენ ორიგინალურად და დამოუკიდებლად მოაზროვნე ხელოვანი, მისი სტილის სათავეების წარმოჩენა და დადგენა დიდ სიძნელეებთან არის დაკავშირებული... მით უმეტეს რთულია ამ დროს რაღაც გავლენებზე, მეგვიდრეობით კავშირებზე ლაპარაკი, რადგანაც ძიძვამ თავად შექმნა ურჩი და ქედუხრელი ანა. გმირის



ცდის ენდი ძიძავა ყველაფერს. რა გასაოცარი სიძლიერით ამჟღავნებს გრძნობებს. ყველაფერი ისე მოულოდნელად და ისე ძლიერად დაატყდება ხოლმე თავს, როგორც ქარიშხალი.

მსახიობი სცენაზე მარტო არასოდეს არ არის. სცენაზე ორი ენდი ძიძავაა. ერთი თამაშობს, მეორე კი აკონტროლებს. იგი ბედნიერიც არის და უბედურიც... შეიძლება იფიქრო, რომ იგი არასოდეს არის ბედნიერი; თუ არ ჩავთვლით იტალიის სცენებს (სინამდვილეში იქაც არ ყოფილა ბედნიერი). მსახიობის თამაშს საბოლოოდ ალტაცება და სიხარული მოაქვს. მოქმედება უკვე შეიცავს ჯილდოს. იმოქმედო, შექმნა, შეებრძოლო ფაქტებს, გაიმარჯვო მათზე, ან დაგამარცხოს ამ ფაქტებმა - აი, ეს არის ადამიანური სიხარული... მაღალი საზოგადოების ქალისთვის დამახასიათებელი. გარეგნული სიმშვიდით, იგი ფარავს სულიერ ტანჯვას, რომლისგანაც მთელი სხეული უცახცახებს. ასეთია ის ყველა სცენაში, როცა ყველაფერი აქვს, ან როცა ყველაფერი ენარევა. მაშინაც კი, როდესაც გრაფინია ლიდიამ სულის სიღრმედე შეურაცხყო იგი, ან სულაც მაშინ, როცა ანას ფეხმძიმობა, მისი სიყვარულის დაკრძალვად იქცა.

„რომ ვიცოცხლე რა არის ზნეობრივი, უნდა ვიცოცხლე რა არის არაზნეობრივი, რომ მივხვედეთ რისი გაკეთება შეიძლება და რისი არა.“

ლევ ტოლსტოი

მსახიობის ყოველი სცენას ეროვნისთან, კარენინთან, ლიდიასთან, დოლისთან თუ კიტისთან, მარცხისა და უბედურების თავისებური სახის კატალოგია. თითქოს საგნებიც კი მის წინააღმდეგ მოქმედებენ. ამ დროს იგი საოცრად ადვილად ამყარებს კავშირს მაყურებელთან.

საერთოდ ძიძავა ილბლიანი მსახიობია. რასაკვირველია, გამარჯვება ადვილი არ არის, მაგრამ გარესამყარო მას არ ეწინააღმდეგება. ენდის, როგორც წესი, ბევრი მხარდამჭერი ჰყავს პარტერში. იგი არასოდეს არ იკარგება. ჯიქურ მიიწევს წინ. ვერავინ ვერ შეძლებს მისი, როგორც აქტიორის შეჩერებას. არ გააჩნია გრძნობათა რეცესია შემოქმედებისადმი. მისი ბიოგრაფია ამტკიცებს, რომ იგი თეატრის ერთგულია.

ასეთივეა მისი გმირი...

ამაყი სული არ ტყდება, ის უნდა დაისაჯოს. ანა უნდა დაისაჯოს...

ერთ მხარეს სახედაკარგული ბრბოა, მეორე მხარეს ერონსკი და კარენინი...

მათ შორის მდგარი ანა განწირულია...

მიატოვა მაღალი საზოგადოების ფარული ხიბლი, არისტოკრატიული მდგომარეობა, აბსოლუტურად კომფორტული ყოფა...

იცოდა, რომ ორმაგი და სამმაგი უნდა გადაეხადა ბედნიერების იმ ნამცეცებში, რომლებიც ცხოვრებას ძალით წაგლიჯა...

...ნუ განვიცხავთ ხოლმე ანას უმადურობისთვის, ეს მისი ბრალი არ არის. - ის დაბადებული იყო შეუძლებელი სიყვარულისთვის. მან გადაწყვიტა შური ეძია საზოგადოებაზე, თუმცა ვერ შეძლო და გაიქცა. სამაგიეროდ თავად დრომ იძია შური ანასთვის.

მან (დრომ!) ერონსკის და კარენინს განმარტებული და შეუმჩნეველი სიკვდილი, ხოლო ანას ღიღება და აღიარება მოუტანა...

განსაზღვრა კი მძლავრი და უშრეტი ფანტაზიის გარეშე წარმოუდგენელია.

მკაცრი მოხდენილობით მსახიობი უფრო პეტერბურგში გაზრდილ და ჩამოყალიბებულ ქალბატონს მოგვაგონებს, ვიდრე მოსკოველს. თუმცა, მას ბევრად მეტი შინაგანი თავისუფლება ახასიათებს, ვიდრე პეტერბურგელ სტიერეოტიპებს. მისი თავისუფლება ბუნებრივია და არა მოპოვებული, მითუმეტეს არა თვალთმაქცური. ამიტომაცაა ასე ბუნებრივი მისი ელევაცია, ანას თამაშის დროს.

სპექტაკლში საქმე ეხება რეალურად არსებული პიროვნების, ეკრანზე სკრუპულოზური გადატანის მცდელობას. რეჟისორის მხრიდან ერთი შეხედვით შეიძლება ვიფიქროთ, რომ ეს ადრეულთან შედარებით უფრო სერიოზული გამოწვევაა.

გიორგი სიხარულიძემ კიდევ ერთხელ დაამტკიცა, რომ ზედმიწევნით ფლობს არა მხოლოდ სარეჟისორო ხელოვნებას, არამედ მთლიანად სივრცეს, სადაც დგამს. კონფლიქტის განვითარება არ ხდება მხოლოდ ერთ კუთხეში. იგი ვითარდება ავანსცენაზე, ლუქებიდან, შუაში განთავსებულ და მოძრავ ფიცარნაზე, სცენის თავზე დაკიდებულ ხილზე, კიბეებზე, სართულეზად განლაგებულ კონსტრუქციებზე. სიხარულიძე მთელ სპექტაკლს სხვადასხვა დონეზე შლის, თითქოს ანანევრებს სივრცეს და შემდგომ კრავს ერთიანი მოქმედებით.

სპექტაკლის წარმატებას ბევრი ფაქტორი განაპირობებს. მათ შორის პირველი და მთავარი ანა კარენინას გმირის შემსრულებელი ენდი ძიძავაა.

...ხვალ ბედნიერი ვიქნები! მაგრამ ბედნიერებას არა აქვს ხვალისდელი დღე. მას არც გუშინდელი დღე აქვს. არ ახსოვს წარსული და არც მომავალზე ფიქრობს; მას მხოლოდ აწმყო გააჩნია - ისიც განა მთელი დღე - მხოლოდ წამი.

წარმოდგენაც კი არ შეგვიძლია, თუ რა ღრმად განი-



გიორგი ზანგური

არასტერეოტიპული ერონსკი

● მაკა ჩინიჭიშვილი

ერთი ზრმა, ის კალიან ღრმავა. როცა შემოთავაზება მივიღე, უამრავწამს წავიკითხე, ყოველთვის ახალი აღმოვაჩინე, — ამბობს გიორგი ზანგური. ფიქრობს, რომ მან თავისი ერონსკი იპოვა. თუმცა, „მისეული“ გმირი, უხეშად რომ ვთქვათ, სამა ადამიანმა — მან, ტოლსტოიმ და გიორგი სიხარულიძემ შექმნეს. რადგან. როცა რომანს კითხულობ, თითქმის ხედავ კიდეც, ამიტომაც ყველას კვავს თავის წარმოდგენაში ვრონსკიც, კარენინიც, ლევინიც. მე მიწდა ეს წარმოსახვითი გმირი „ღაგანბნო“. — ირწუნება მსახიობი.

ერონსკის პოვნა საკუთარ თავში არ გაჭირვებია. ყოველთვის ცდილობს გაუგოს თავის გმირს. — არის ხოლმე, შენ ებრძვი

ვი გმირს და გმირიც გმირების. შეიძლება არ ღაგანბნო მას, მაგრამ პერსონაჟს ყოველთვის აქვს თავისი ლოგიკა და ამ ლოგიკას უნდა ბაჰჰე. მე არ უნდა ვიყო ბიოგრაფი ზანგური-ვრონსკის ამბავში. მე ის პიროვნებად არ მგავს, მაგრამ ვეთანხმები. რეალურ ცხოვრებაშიც მეც შეიძლება მოვხვდეთ ისე, როგორც ის. მისთვის ამ კაცის. ვამართლებ ყველა მის ნაბიჯს. შეუშვარდა და უკან არ დაუხრია. „ანა კარენინა“ უნდა სიყვარულის ისტორია, ორი ადამიანი იბრძვის ამ სიყვარულის გადასარჩენად, როცა მთელი სამყაროა მათი წინააღმდეგი, მათ ყველა სტაღია გაიარეს — მოწონება, ვნება, სიყვარული... უღალატეს, შეუღლდნენ, გაიძვნენ, ყველაფერი გამოესცადეს.

სიყვარულს უამრავი წახნაბი აქვს, მაგრამ მას არ გააჩნია საზღვრები.

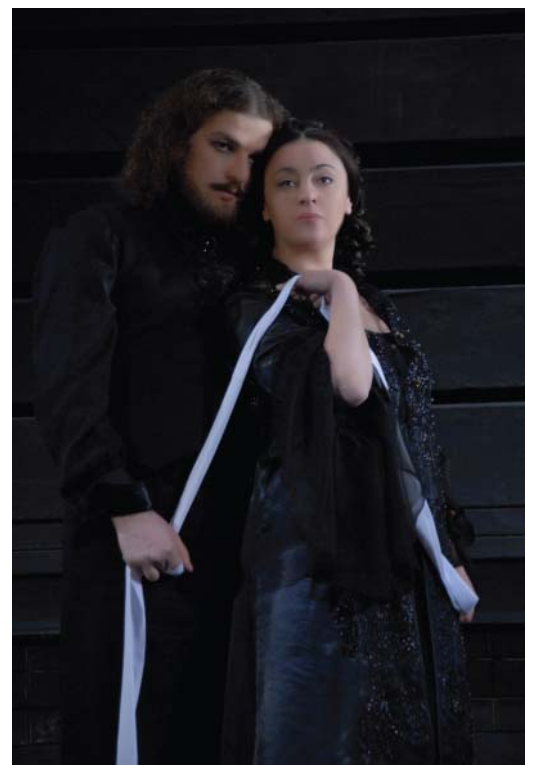
გიორგი ზანგურს ძალიან უყვარს თავისი გმირი, იმდენად, რომ... — როცა მას ვილატა ანას ტრაგიკულ სიკვდილში ადანა-

შაულებს, ან ფიქრობს, რომ ერონსკიმ ამ ქალის სიყვარული ბოლომდე ვერ ზიდა, ან უბრალოდ, ანას შეცნობა ვერ შეძლო. — რეალურ ცხოვრებაშიც მტკივნეულად განიცდის და ამ აზრთა სხვადასხვაობაზე შეუძლია დაუსრულებლად იკამათოს... დაუსრულებლად გაამართლოს ერონსკი და ამტკიცოს, რომ ის არ იყო საყვარელი, რომელმაც დაანერია ოჯახი, რომ ის მხოლოდ სიყვარულისთვის იბრძოდა.

— ერთი ადამიანი სიყვარულს ვერ გადაარჩენს. ზოგჯერ მეორე სუსტი აღმოჩნდება ხოლმე ამ ბუზზე, ანამ თავისი სიკვდილით მეც მოგვლა — ვრონსკი. კარენინმა გაიმარჯვა.

სიყვარულის ბუზა ის ბუზაა, სადაც არ უნდა დაიბალო. ვრონსკი არ დაღლილა, არც გატყვეილა, უბრალოდ სახე იცვალა.

მაშურებელი სემპტაჟის სცენარ გმირებში საკუთარ თავს აღმოაჩენს. დარწმუნებული ვარ, დარბაზში იქნება უამრავი ვრონსკიც, ანაც, კარენინიც, ლევინიც და ნახავენ, რომ მსაბ ისტორია, რომელიც ყოველთვის ხდება, ყველა საშუალებაში მეორედება, განმეორდება...



მაყურებელს, რომელიც ამ სპექტაკლზე მოვა, არ დახედება ერონსკის სტერეოტიპი... ეს იქნება სრულიად ახალი, ახლებურად შეგარბილი სცენური სახე... იქნება იგივე ეპოქა, სტატუსით — გრაფი, მაგრამ მისი შინაგანი მდგომარეობა, სიყვარული-სადმი დამოკიდებულება სხვაგვარად წარმოჩინდება. რადგან ასე მხოლოდ მე-19 საუკუნეში არ უყვარდათ. ასეთი სიყვარული დღესაც შეგხედებათ... ამ სამყაროში ყოველთვის იქნება ერონსკიც, კარენინიც და ანაც...

გიორგი ზანგურისთვის წარმოუდგენელია ემოციის გარეშე ისახუბროს თავის გმირზე — გრაფ ალექსეი ერონსკიზე.

რეჟისორისგან როლის შემოთავაზება, ჯერ კიდევ სცენარის დახვეწამდე მიიღო და ისიც დაუფიქრებლად, დიდი სიხარულით დათანხმდა. ან საფიქრალი რა იყო — როცა ყველა მსახიობისთვის „ანა კარენინაში“ თამაში ბედნიერებაა, ერონსკიც ბევრისთვის სასურველი და საოცნებო როლია.

— კალიან გეგრი ვერ გედავს შეგიძლოს კლასიკას. „ანა კარენინა“ კლასიკაა. მე მომხრე ვარ, რომ შემოქმედმა ბარისკოს და მოიგოს კიდეც. ამ ნაწარმოებს არ გააჩნია



● ირმა მარღალეიშვილი

როდესაც შეიტყო რეჟისორი გიორგი სიხარულიძე „ანა კარენინას“ დადგმას აპირებდა, უმაღლესი გონებაში — „ფრონსკი?!“

როდესაც ქალბატონმა ნანა ქაჯაიამ „ანა კარენინას“ პრემიერისთვის, სპექტაკლში მონაწილე მსახიობებზე სტატიების მომზადება აქვეყნებდა ჟურნალისტებს მიახლო, მეც ასე ვიფიქრე — „ფრონსკი?!“

არა, ფრონსკი არა...

ალექსეი ალექსანდროვიჩი კარენინი — ღათო როინიშვილი.

— როგორც კი გავიგე, რომ „ანა კარენინას“ დაგდგამდით, ვიფიქრე, — იქნებ, ფრონსკი უნდა ვითამაშო-თქო, ჩემი გადასაწყვეტი რომ ყოფილიყო, მე ფრონსკის ავირჩევდი, არის ჩემს ხასიათში რაღაც ფრონსკისეული... თუმცა, ისეთი თაობის მსახიობები ვართ როლებზე განაწილებულნი, რომ უკვე კარენინის ტიპის როლები უფროა ჩემსკენ...

ხელახლა წაიკითხავდით, ალბათ „ანა კარენინას“...

— წავიკითხე. ნებისმიერ ნაწარმოებში ყოველი ახალი წაკითხვისას რაღაც ახალს აღმოაჩენ, ახლა მითუმეტეს, როცა ნაწარმოებს ყოველდღიურად ეხები. ეს არის კლასიკა, რომელიც რამდენჯერაც არ უნდა წაიკითხო, მასში მაინც აღმოაჩენ რაღაც ახალს, დეტალებს... „ანა კარენინაში“ ძალიან ბევრია სიღრმისეული ნიუანსები, რომლებიც ნელ-ნელა ზედაპირზე ამოდის. გმირზე მუშაობისას ასეა — შეიძლება 99-ჯერ ითამაშო სპექტაკლში და მგასედ, რაღაც ახალი აღმოაჩინო შენს გმირში, თუნდაც უმნიშვნელო დეტალი, მაგრამ ისეთი, რომელიც გეხმარება, ავსებს გმირის სახესა და ხასიათს...

— კარენინი ნაწარმოებში (და სპექტაკლშიც) არც თუ ხშირად ჩანს, თუმცა ამ კაცის იდუმალი აჩრდილი თან ახლავს მთელს ნაწარმოებს.

— ერთი შეხედვით, კარენინი მონსტრია... ეს მონსტრობა ჩანს მის ხასიათში, მის ირგვლივ მყოფთაგან და განსაკუთრებით ანასადმი დამოკიდებულებაში.

— უყვარს ანა?

— რატომაც არა! უყვარს, იქნებ სულაც არ არის მონსტრი, რადგან უყვარს... არ ვიცი... ერთია, როგორ ვხედავ მე და მეორეა — როგორ დაინახავს მაყურებელი. ძნელი სათქმელია, რომ ამ ამბავში ერთი რომელიმე, თავიდან ბოლომდე დადებითი გმირი იყოს. აუცილებლად იქნება აზრთა სხვადასხვაობა ანაზე, გრაფ ფრონსკიზე, კარენინზე... ყველა გმირს თავისი სიმაღლე აქვს, მით უმეტეს, უარყოფით გმირს.

როცა უარყოფით გმირზე მიწვევს მუშაობა, ყოველთვის მის სიმაღლეს ვეძებ, ამიტომაც ფრთხილი და რთული სამუშაოა. კარგად დაკვირვება უნდა ყველა დეტალს, თორემ შეიძლება არასწორი გზით წავიდეს, განვითარდეს გმირის ხასიათი. ასე მარტო სცენაზე კი არა, რეალურ ცხოვრებაშიც შეიძლება მოხდეს.

საუბრის გაბრძნობამდე მსახიობი ძველბურ პენსუნს ეძებს — კი მაქვს უკვე, მაგრამ უფრო მკაცრ იერს რომ მომცემს, ისეთი მინდაო...

— სჭირდება თქვენს გმირს კიდევ უფრო გამკაცრება, თუნდაც აქსესუარით?

— გარეგნულად, ერთი შეხედვით, არავის გვეტყობა სინამდვილეში როგორები ვართ. ჩვენი შინაგანი არსი ცოტა

რუს

კარენინისკულს

ძნელი შესაცნობია... კარენინი ყველანაირი ეთიკის დაცვით აკეთებს ყველაფერს. შეიძლება, ასე, პირდაპირ ვერც კი დაინახო რაშია მისი მონსტრობა. მე ცხოვრებაშიც ხშირად მაქვს მსგავსი შემთხვევები, ვფიქრობ ვინმეზე — რა უნდათ ამ ადამიანისგან? რას ერჩიან? მშვენიერი კაცია (ან ქალი), მაგრამ რაღაც პერიოდის შემდეგ, როცა მისი ხასიათი უკეთ შემისწავლია, მიგრძენია, რომ მართლაც ვერ არის რაღაც ისე... არსებობს ინტუიცია, რომელიც ზოგჯერ, უნებლიეთ განსაზღვრავს ჩვენს დამოკიდებულებას კონკრეტული ადამიანის მიმართ.

„ყოველნაირი განსჯა სიყვარულს ანადგურებს.“

ლევ ტოლსტოი

რაც შიგნითაა, ის ძნელი დასანახია, ამას სჭირდება ურთიერთობა, ურთიერთშეცნობა, რაღაც კონკრეტული ფაქტი, მოვლენა, რისი წყალობითაც ადამიანები ერთმანეთს შეიცნობენ.

გმირის ხასიათის გახსნაში მე დამეხმარა ის, რაც ცხოვრებაში მინახავს, პირადად განმიცდია, ცოცხალი მაგალითები... ეს ყველაფერი იკიმება და ქმნის გმირის ხასიათს. ამას ემატება თემა, მსახიობის ოსტატობა, რეჟისორის ხელება და ასე ყალიბდება გმირი.

— იქნებ კარენინიც მიიყვანეს აქამდე. ანას სიგიჟედმე მისულმა სიყვარულმა, ვნებამ, ვრონსკისადმი კარენინის სიმკაცრე გაამძაფრა... შეიძლება ისეთი სიყვარული, რომელიც ტრფოზის საგნის გარდა, ყველას და ყველაფერს, მათ შორის შვილსაც გავიწყებს?



— სიგიჟემდე სიყვარული, ყველას და ყველაფრის დაგვიწყება, ძალიან ძნელია, მძიმეა, ცუდია და მაინც — შეიძლება! როგორ არ შეიძლება!

შეიძლება, კარენინმაც მიიყვანა ანა აქამდე, აიძულა ეს მგრძნობიარე, კაშკაშა ქალი ასე მოქცულიყო; რადგან გარეგნულად ასეთი მოწესრიგებული, გაწონასწორებული, დახვეწილი ურთიერთობის მიღმა იყო რაღაც, რაც აკლდა, უფრო სწორედ, თითქმის არ ჰქონდა კარენინს — გრძნობა. ანასა და კარენინის ურთიერთობაში მეტი მგრძნობელობა რომ ყოფილიყო, იქნებ არ მომხდარიყო ეს ტრაგედია... მე მეცოდება კარენინი. ეს კაცი იმდენად იყო თავის თავში დარწმუნებული, რომ ვერც კი წარმოედგინა, თუ მსგავსი რამ გადახდებოდა თავს. ის, როგორც პიროვნება, შეჭამა სახელმწიფომ და ამასია მისი პირადი ტრაგედია.

— ახლა, როცა სიტყვა „რუსის“, „რუსულის“ გაგონება ასე გვაღიზიანებს, ქუთაისის თეატრში რუსი კლასიკოსის, ლევ ტოლსტოის ნაწარმოებს დგამენ...

— მიუხედავად იმისა, რომ ეს არაა პოლიტიზებული სპექტაკლი, „ანა კარენინაში“ მთლიანად რუსული თემა და რუსული სულია. უბრალოდ, ეს არის ისეთი თემა, რომელიც მაშინაც, დღესაც და მომავალშიც ყველა დროსა და ყველა ქვეყანაში, აქტუალური იქნება. ესაა ქალისა და მამაკაცის, ოჯახისა და საზოგადოების ურთიერთობა და აქ ნამდვილად ადარ აქვს მნიშვნელობა ეს ადამიანები ქართველები იქნებიან, რუსები თუ ამერიკელები...

მე ქართველ კარენინს ვთამაშობ. განა ცოტანი არიან ქართველი კარენინები? ან ქართველი ანა? ან ქართველი ერონსკი? არ ვთვლი, რომ მანერით, სტილით, თუნდაც დეკორაციით, ეს უნდა იყოს რუსული სპექტაკლი, შეიძლება რაღაც დეტალები, ელემენტები რუსული ყოფიდან იყოს შემოტანილი, მაგრამ სპექტაკლი მაინც მთლიანად ქართული იქნება.

...ბარათ ჩვეულებრივი, ტრადიციული ქუთაისური ბაზაფხულია — თბილისი, სუსხიანიც...

შიგნით მაღალ მატარებზეა შესაზრობო, თითქმის ამოვწყურათ სასაუბრო თემა, მაგრამ რუსონდენტი არ მითმობა...

— იქნებ კიდევ დაგვრჩა რამე სათქმელი?

— შეიძლება... რა ვიცი... სულ ვფიქრობდი, რომ ცხოვრებაში უფრო ვრონსკისებულ ბაზოცდილმა გმოვდა, ახლა ვხვდები — არის ჩემში რაღაც კარენინისებური?!

რაღაც კარენინისებურიც...

ე.ი. მსახიობი დათო როინიშვილი უკვე ალექსანდრე დუმა-ბაბინია...



„უბრალოდ მოწიგუნნი სიღამისი მთავარი პირობაა. მკითხველი რომ გმინს თანაგრძნობიერს, საჭიროა მასში იმდენივე სისუსტეს სეკურეს, რამდენსაც სიკეთეს...“

ლეო ტოლსტოი

მოუთმენლად ელის ნინო ჭოლაძე „ანა კარენინას“ პრემიერას. მართალია, ეს მისი პირველი როლი ნამდვილად არ გახლავთ მესხიშვილელთა სცენაზე, მაგრამ თეატრში დაბრუნება სწორედ კიტის როლით მოუწია. თეატრის მმართველთან და რეჟისორთან გიორგი სიხარულიძესთან მუშაობა ყოველთვის ძალიან აინტერესებდა და სურდა კიდევ. ამბობს, რომ მუშაობისას მიღებულმა სიამოვნებამ, ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა.

არაჩვეულებრივი რეჟისორის გარდა, პარტნიორობასაც ძალიან ნიჭიერი და ცნობილი მსახიობები უწევენ — გიორგი შალამბერიძე (ლეონი) და გიორგი ზანგური (ერონსკი).

— ბატონმა გიორგიმ ძალიან დიდი თავისუფლება მომცა. ჩემს როლს საინტერესო ბანკითარება და გადაწყვეტა აქვს. საკმაოდ რთული როლია, კიტი არის მაბალ-

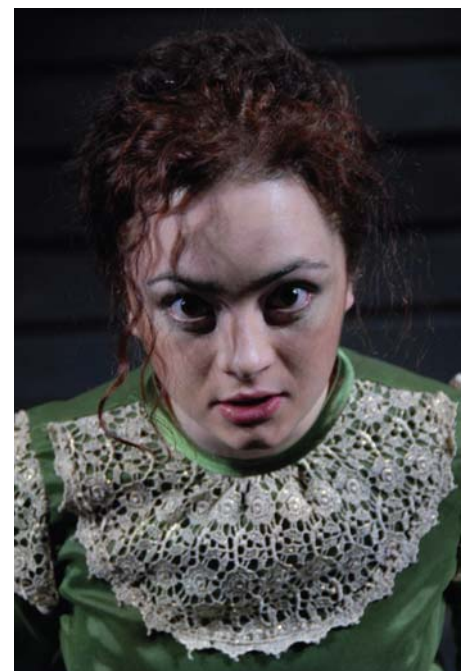
● მამა ჩინიჭიშვილი

ითი იმისა, თუ როგორ გადაიტყა თოქინა ბარბი, მიწაზე მომშავა ძალად.

კიტი პატარა ბოგო იყო, რომელიც ღრუბლებში დაფრინავდა. ალბათ, ამიტომაც ვერ შეძლო კონკურენცია გაეწია ანასთვის.

— ჩემი გმირის მთავარი თვისება, ვფიქრობ, სიამაყეა, მას არ უშვარს ლეონი, მასზე გათხოვება, შვილები, ოჯახი უფრო შურისძიებაა ვრონსკიზე, ის შეუპოვებელია, მითუმეტეს და სიამაყის გამო აკეთებს ყველაფერს. როგორც მუშაობა ძალიან საინტერესოა, თუმცა მთავარი ხაზი თავიდანვე არსებობდა, მაგრამ ყოველდღე ახალ-ახალი რამ ემატება. გიორგი სიხარულიძე ბოლომდე შენ ვმსთავაზო მას გმირის სახე, ხასიათი და მერე თვითონ იშველირებით ასუშთავეს პერსონაჟს.

ცდილობს რეჟისორის შეთავაზება კიტის, როგორც სცენური გმირის ხასიათის შტრიხების ძიებისას თავად აღმოაჩინოს. როცა გამოუდის, ბედნიერია, სიხარულიძეს მასთან მუშაობა ნამდვილად არ უჭირს, რადგანაც ნინო ნამდვილად ნიჭიერი მსახიობია და ამაში, მაყურებელი თავადვე დარწმუნდება, პრემიერის დღეს.





იძუქომ, მამ...

იგი წრფელია და ამოუცნობი, ქარიზმატულიც...

პირველი ლექსი თოთხმეტი წლისამ შექმნა. სასკოლო წარმოდგენებში მონაწილეობდა და უკვე იცოდა, რომ მსახიობი გახდებოდა.

დებიუტი ქუთაისის დრამატულ თეატრში შედგა. შემდეგ თბილისის ბოჭუმური ცხოვრება. თეატრალურ ინსტიტუტში პროფესორ გიორგი შალუტაშვილის ჯგუფში ოსტატდებოდა, საღამოს „თავისუფალი თეატრის“ სპექტაკლში მონაწილეობდა („ხიდი“ – მარკო, „გუშინდელნი“ – კოწია, „ძველი სახლი“ – პროფესორი), ხანაც პოეზიის საღამოები. ამჟამად, მშობლიურ თეატრშია. სპექტაკლის „ანა კარენინა“ ერთ-ერთი მთავარი გმირია: კონსტანტინ ლევინი – გიორგი შალამბერიძე.



გიორგი
შალამბერიძე

– იმიტომ, რომ... თუმც, ეს მაყურებლის განსასჯელია. ფაქტია, რომ ინსცენირება საინტერესო გადაწყვეტისკენ წავიდა.

რომანში კიტისა და ლევინის ხაზი ცალ-ცალკე მოდის, ინსცენირებაც ასეა. ამით ორივე გმირის შინაგანი ხასიათი უკეთესად სჩანს. ლევინის

● ლელა ცაცაძე

ლიტერატურული პერსონაჟისგან, მით მეტია საფიქრალი, საძიებელი და ესაა სწორედ საინტერესო. თუ საშუალებაა, გიორგი სიხარულით რეპეტიციებზე შანსს არ უშვებს ხელიდან იხუმროს. არის ასეთი სცენა სპექტაკლში – ლევინი კიტის მეორედ ხვდება, სურს ხელი სთხოვოს. არადა, ძალზე დაბნეულია – საიდან დაიწყო, როგორ განაგრძოს, ძალიან მოკრძალებულია. ასეთ დროს რეჟისორი კიტის (ნინო ჭოლაძე) მიმართავს: – მინდა თამაშში შენ იყო წამყვანი და ლევინს შენ ათქმევინო, რისი თქმაც სურს. შენ კი, ლევინ,

„ღიად აქამიანთა ნაზნაჲნი ქროის სხნილსა და სხაჲთა გაცაჲნებულნი.“
ლეო ტოლსტოი

– აქტიორის შემოქმედებაში ძიების, შინაგანი წვის პროცესი განსაკუთრებით წარმატებული და ნაყოფიერია, ინდივიდუალური თვითაზრობის თვალსაზრისითაც. ალბათ, ეს ძიება, ხშირად ხანგრძლივი და დამტანჯველია, და მაინც, როგორ შემოაბიჯა კონსტანტინ ლევინმა თქვენს სამყაროში?

– სასაუბროდ ძალზედ ფაქიზი თემაა, სამუშაოდ რთული. ლიტერატურულ ნაწილს როდესაც მიჰყვები, გმირს წარმოსახვაში ხატავ, რომელსაც რეჟისორისეული გმირიც ემატება და შეჯერება ხდება. ბევრ დეტალში შევთანხმდით, ბევრში – ვერა. საბოლოოდ, გამოკვეთილ ფიგურამდე მივედით, პერსონაჟს ზედმეტი ჩამოვაშორეთ – ტკივილსა და სიხარულს ითავისებ და გმირი შენში ასე, ნელ-ნელა შემოდის. განწყობაც გასაგებია. ამის შემდეგ ცდილობ ეს ყველაფერი მოირგო, თუ გრძობ, რომ ნაპოვნი ხაზი სწორია, გულისყურს ამ ხაზს მიაყრობ და შინაგანად განმტკიცდები, გაძლიერდები. ასეთ დროს რეჟისორისთვისაც პროდუქტიული და იმპულსის მიმცემი ხდება. ვერ ვიტყვი, რომ სრულყოფილებას მივადწიე. მხატვრულ სახეზე მუშაობას დასრულებულად მხოლოდ იმ შემთხვევაში ჩავთვლი, როდესაც მისი ყოველი ნაკეთი ბოლომდე გააზრებული მექანება და ჩემს თავს სცენაზე საბოლოოდ ვირწმუნებ იმ პიროვნებად, ვინც მაყურებელს უნდა წარმოუჩინო. ეს ხანგრძლივი პროცესია და პრემიერის შემდეგაც გაგრძელდება.

– ლევინი ძალზედ იმპულსურია, სად გადის ემოციური ზღვარი ლევინსა და შალამბერიძეს შორის?

– ვფიქრობ, გაცილებით ემოციური ვარ, ვიდრე ლევინი. იგი უფრო დინჯი, თავშეკავებული პიროვნებაა, ნაკლებად ეიფორიული. ვიტყვოდი, რომ ქარიშხლიანი თვისებები არ ახასიათებს. აქ გადის რადიკალურად განსხვავებული ხაზი. თუმც, რაც უფრო განსხვავდები

მაქსიმალურად შეეცადე მან ეს დაბნეულობა გამოიყენოს, ისე, როგორც ცხოვრებაში ქალთან ნამდვილად არ მოიქცეოდით.

მთავარია „მე“ არ დომინირებდეს. კონკრეტულ გმირში, ანუ განსხვავებული ითამაშო.

მსახიობის ოსტატობაც ეს არის – სახეთა მრავალფეროვნება. თუმც, არ გამოვრიცხავ და გარდაუვალია ისიც, რომ წამის მეთასხედში შენში მაინც არის ის რაღაც, რაც როლთან გაახლოებს, რადგან იგი ჩვეულებრივი ადამიანია, კონკრეტულ შემთხვევაში კი ლიტერატურული გმირი.

– წლების წინ თქვენი და ნინო ჭოლაძის დებიუტი შედგა სპექტაკლში „წვიმის გამყიდველი“. ხანგრძლივი პაუზის შემდეგ, თეატრს ორივენი დაუბრუნდით და ისევ პარტნიორები ხართ. სპექტაკლში კიტი თქვენი საუკრული და საოცნებო ქალია. თქვენ მისგან გარბიხართ, ლევინის სცენური ცხოვრება ასცდა ლიტერატურული პერსონაჟის ცხოვრების ლიანდაგს, რატომ?

შესაძლებლობები და ვალდებულებები ასე უფრო გამოკვეთილია, როგორც უძლიერესი ოჯახის შვილისა, რასაც ის ხაზს ხშირად უსვამს. ძლიერი პიროვნებაა და სოფლად თავს ისევე კარგად გრძნობს, როგორც კარენინის გარემოცვაში. იგი საკუთარ მდგომარეობას ყოველთვის აღნიშნავს, განსაკუთრებით მისი და ვრონსკის მეტოქეობის გამოკვეთისას. ვრონსკი მას სოფლად მცხოვრებლის მოსაწყენ მარტოობაზე სიტყვას ჩამოუგდებს, რაზეც მკვებდ პასუხობს: – თუ საქმე გაქვს, არ მოგწყინდება და არც საკუთარ თავთან მოსწყინდება კაცს. ამით კიტისა და ვრონსკის ერთდროულად ეუბნება, რომ ძლიერია, რწმენა აქვს, ხოლო უსაქმურ ქალაქლებს, ყველაფერი ყელში ამოუვიდათ.

საბოლოოდ, ლევინს ყველა მეტოქე ჩამოშორდება. შეირთავს კიტის, გაჩნდება შვილი და თითქმის მას ნაოცნებარი აუხდა. ბედნიერი ცხოვრებისთვის არაფერი აკლია, მაგრამ იმ გადაწყვეტილებამდე მიდის, რომ დატოვოს საერო ცხოვრება და მონასტერში წავიდეს. მსგავსი ინსცენირება არა-



თითქმის ყველა მამაკაცს უოცნებია, უოფილიყო ვრონსკი, თუმცა, მთელი ცხოვრება კარენინი უოფილა... ყველა ქალს, წამიერად მაინც მოსურვებია ანა კარენინას გამბედაობა ჰქონოდა, მაგრამ სიცოცხლის ბოლომდე ოჯახის კედლებს დოლიდ შერჩენია... არსებულისა და თავის დაღწევის სურვილი და ნაოცნებარის შიში, მუდამ თან სდევდათ მორჩილებს... თუმცა, არიან განსხვავებულნიც, თითქოს, შეუმჩნეველნი, მაგრამ უფრო ძლიერნი, მშვიდნი, მცირედითაც კმაყოფილნი.

ახლა იგი უნდა გაცოცხლდეს და ქართველი მაყურებლის წინაშე წარსდგეს – მშვიდი, შვილებზე და ქმარზე გადაგებული, ოჯახის მოყვარული, პატიოსანი დედა და ცოლი. ქალი, რომელიც საკუთარ თავზე არ ზრუნავდა, რადგან მისთვის უპირველესი ოჯახის წევრები იყვნენ.

მაღალი არისტოკრატიული წრის წარმომადგენელს, ოცნებებიც მრავლად ჰქონდა... სწორედ, ოცნებით გაჟვია ქმარს და ოცნების კაცი შეიყვარა მასში. ამიტომაც ვერ აიტანა მეუღლის პირველი დაღვრა და ემოციებს აჟვია. მულთან, ანა კარენინასთან გულწრფელი საუბრის შემდეგ, ამ „ტივითსაც“ შეეგუა. ქმრის მცირედ სასიკეთო ცვლილებებსაც კი შეჰხაროდა, სიყვარულზე შეყვარებული მანდილოსანი.

❖❖❖

დოლის (დარია) შჩერბაცკაიას ამჯერად ქართველ მაყურებელს მაღალი ბასილაძე წარუდგენს... განსახიერებს გმირს, რომელიც მასთან ძალზე ახლოა. თუმცა დოლის პერსონაჟის ზედმეტი მორჩილება და უპ-

ვის გაუკეთებია. ეს იდეა ერთ დღეს რეპეტიციაზე გაჩნდა:

– ხომ არ გვეცადა გმირი წასულიყო ოჯახიდან?

– რატომაც არა, უფრო დამაფიქრებელია...

ლევინი მიდის მაშინ, როცა ყველაფერი აქვს.

– „ანა კარენინას“ ეკრანიზაცია რუსებმა რამდენჯერმე გააკეთეს, ბოლოს ამერიკელებმაც. თქვენთვის რომელი ვარიანტია მისაღები?

– სხვათაშორის, არც სპექტაკლი და არც ფილმი არასდროს მინახავს. ალბათ, სასურველი არც იყო, რადგან საკმარისია ცოტა მაინც მოგეწონოს და გაუღენა გარდაუვალია, საკუთარი

მოქალაქე საჩუქრელი



ქალი ბასილაძე

ამოსული ია

„გონებრივი და სწავლებრივი ყოველთვის ერთმანეთს ემთხვევა.“

ლევ ტოლსტოი

როტესტო ცხოვრების მანერა, ოდნავ მაინც აღიზიანებს.

ქართველ მსახიობს, ქართულ სცენაზე, სურს სხვაგვარი შტრიხები შეიტანოს დოლის სახეში და ამით, მისი ხასიათის სხვა ნიუანსებზე გაამახვილოს მაყურებლის ყურადღება.

ნების გარეშე, სხვისი როლი შემოგვპაროს. პრემიერის შემდეგ სიამოვნებით ვნახავდი, უფრო ანალიზისთვის. ჩემთვის მნიშვნელოვანია, რომ ხასიათს დამოუკიდებლად მივაგნო.

– როცა სცენაზე „ბოზოქრობით“, მეორე მუზა - პოეზია დუმს?

– სცენაზე ყოფნისას მხოლოდ და მხოლოდ იმ ცხოვრებით ვსულდგმობ. იქ ყველაფერი გათვლილია, სამუშაო პროცესი – მოხარშული. ისე, რომ მაყურებელამდე დახვეწილად მივიტანო.

– როლის შესრულებისას, სცენაზე საჭიროა არა მხოლოდ ფსიქოლოგიური თვითშეგნების მოპოვება, არამედ სიტუციის, როგორც შინაგანი ქმედითი განც-

● ლელა ხაჭაპურიძე

❖❖❖

მაღალი ბასილაძისეული დოლი მაშინ, მე-19 საუკუნეში, მაღალი საზოგადოების შეკრებებისას აქტიურად იცავდა ქალთა უფლებებს. კამათობდა, როცა ქალის უნარს არა სათანადოდ აფასებდნენ, ამბობდნენ, რომ განათლება ქალს დაღუპავს, ახალ ფიქრებს აღუძრავს და ოჯახს ვერ მიხედავსო. ცდილობდა, ქალთა შესაძლებლობები წარმოეჩინა და ამით დამტკიცებინა ძლიერ სქესთან სუსტი სქესის თანასწორობა. მოკრძალებული, პატიოსანი ადამიანები მოსწონდა... თავადისა და გლეხის თანასწორობაზე ფიქრობდა... შენატროდა გლეხების პატიოსან, მოყვარულ და მრავალშვილიან ოჯახებს... მეგობრებით ესაუბრებოდა გლეხის ქალებს, რაც ამ უკანასკნელებში მისადმი დიდ პატივისცემას აღძრავდა.

❖❖❖

მაღალი ბასილაძე ახლა, 21-ე საუკუნეში, განსაკუთრებით აფასებს მისი გმირის ხასიათის სიძლიერეს, ფიქრობს, რომ ამით და სხვა ბევრი ნიუანსით ახლოა მასთან, რაც ეხმარება გაითავისოს და კარგად გამოსახოს დოლის სულის ნიუანსები, მასში მომხდარი მცირეოდენი ძვრებიც კი.

❖❖❖

სცენა... დარბაზი – მაყურებლით სავსე... მაღალი ბასილაძის სახეში მოქცეული დარბაზი აღექვანდროვნა.

მსახიობმა ია უნდა დახატოს, მოძალეულ სარეგულში ამოსული ია, პირველად რომ შეუძლია გაყინული მიწის ამოხეთქვა.

დის გარეგანი გამოხატვაც, ანუ მუშაობთ გონებით, გულით, სხეულით...

პრემიერის წინ როგორ ეხმარებოდათ თავს მობილიზებაში?

– განსაკუთრებული არაფერია. წარმოდგენამდე რამდენიმე საათით ადრე მარტოობა მიყვარს. არავისთან საუბარი, შეხვედრა, შეკითხვები. მობილიზებაში სიჩუმე მეხმარება... და კიდევ, ძალზედ დიდი მნიშვნელობა აქვს შემოქმედებით ჯგუფს. ქუთაისში ამ სპექტაკლით დაგბრუნდი. ის ადამიანები, ვინც ძალიან მიყვარს, აქ დამხვდნენ. ჩვენ ერთად ვაკეთებთ სპექტაკლს და მჯერა, „ანა კარენინა“ ნამდვილად ხმაძიებელი იტყვის თავის სათქმელს.



გრაფინია ლილია ივანოვნა -

ევა ხაყცყნაშვილი,
საქართველოს დამსახურებული არტისტი

„ყველა არსებას გააჩნია ღრგანოები, რომლებიც მიუთითებენ მის ადგილზე სამყაროში. ადამიანისათვის ეს ღრგანო გონებაა. თუ გონება ა რ მიგითითებს შენს ადგილზე სამყაროში და შენს დანიშნულებას, მაშინ იცოდე ამში სამყაროს სოციალური მოწყობა ჯი არ არის დამნაშავე, არამედ შენი გონება, რომელსაც შენ ცნო მიმართულება მიუცია.“

რეჟისორი

თეატრალურ ხელოვნებაში დაწერილი, თუ დაუწერიელი კანონებიდან, რაც დიდი და პატარა როლები-სა თუ მსახიობების შესახებ არსებულ მსგავსს გამონათქვამს ეხება, ლადო მესხიშვილის სახელობის დრამატული თეატრის მსახიობი თენგიზ ჯავახაძე, ხშირად იყენებს ხოლმე პრინციპს – მსახიობისთვის, ცუდ პიესაში მონაწილეობას, სჯობია კლასიკაში სცადოს ბედი.

ლამის ნაფიჩი „სტივა“

● სოფიკო მანანაშვილი

– კარგია, როცა ამის საშუალებას გაძლევს რეჟისორი. აქ სხვა რიტმია, სხვა სულია, კლასიკა ბოლოს და ბოლოს. – ამბობს თენგიზ ჯავახაძე, რომელიც ხუთწლიანი პაუზის შემდეგ, თეატრში სპექტაკლებით „გუშინდელი“ და „დიდრო“ დაბრუნდა. ამჯერად კი, ლევ ტოლსტოის „ანა კარენინაში“ ანას მმას – სტივას განასახიერებს.

– ჩემი როლი ეპიზოდურია, მაგრამ მინდა მაუწყებელს თავი დავამახსოვრო, მართალი გითხრათ, ძალიან მეშინია. ჩემი გმირი მსუბუქი ჟოფაქცევის კაცი არ არის, იგი უბრალოდ თავისი ცხოვრების კაცია, ყოვლად უემოციო და თანაც საკუთარ სიამოვნებას აყოლილი. ამ როლის თამაში არც ისე იოლია. – ამბობს თენგიზ ჯავახაძე. მსახიობს რეჟისორისგან მხოლოდ ერთი მიმართულების შენიშვნა აქვს – რაც შეიძლება ნაკლები ემოცია და არა ქართული, ცივი ბუნება.

ფიქრი სტივაზე ღამით იწყება.

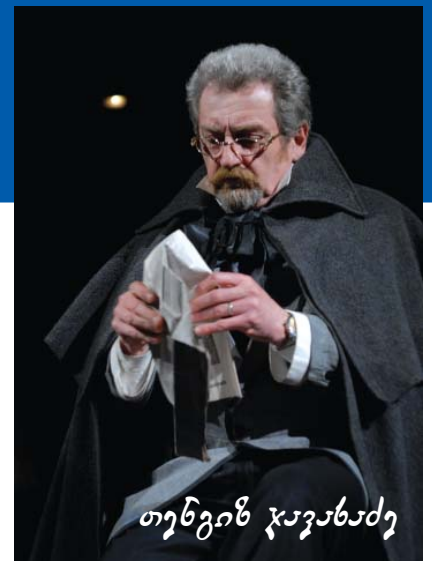
– მსახიობები ღამის ნაფიჩრს ვეძახით ძაფს, რომელიც დილაშემდე არ უნდა გაწყდეს და სცენაზე უნდა

მიიტანო. მაგრამ, როცა დროში ჭიანჭურდება მუშაობა, რაღაცეები იკარგება, რაღაცეები ცივდება... უნდა ეცადო, რომ არაფერი დაკარგო, მე ბევრს ვფიქრობ როლზე.

ტოლსტოის სტივას, რომლისთვისაც სამყარო მხოლოდ საკუთარი სიამოვნებისთვის შეუქმნია განგებას, რეალურ ცხოვრებაში როლის შემსრულებელთან საერთო მხოლოდ ის აქვს, რომ გარეგნულად ემსგავსება თავის სცენურ პარტნიორს, რომანის გმირს. მსახიობმა ამ როლისთვის თმაც გაიზარდა და წვერიც მოუშვა. ხშირად ხუმრობს ხოლმე – ამ ხნის კაცი გაბუძვული დავდივარ, მაგრამ თუ საჭირო გახდება, უღვაშს მწვანედაც შევიღებავო.

სტივას პროტოტიპების ძიებაში დიდი დრო არ დაუხარჯავს, როგორც თავად ამბობს, 21-ე საუკუნის ქართულ საზოგადოებაშიც ძალიან ბევრი სტივა უნახავს.

– რამდენიც გინდათ იმდენი სტივა ჩვენს ირგვლივ; მათ ყველაფერი აქვთ, ოღონდ თავისთვის. გარესამყაროში არაფერი აინტერესებთ, არც ოჯახი, არც პოლიტიკა, არც სა-



თენგიზ ჯავახაძე

ზოგადობის აზრი და არც სხვისი პრობლემებია. განა ცოტაა ასეთი ადამიანები? ეს დღესაც პრობლემატური თემაა, თუმცა გაცილებით პრობლემატური, ანას და გრონსკის ურთიერთობა რომ არის, უდავოა. – თვლის მსახიობი.

ამ ყველაფრის გათვალისწინებით, ქართულ სცენაზე გადმოტანილი რუსული კლასიკის ახალი ვარიანტი სტივასთვის, არც ისე რთული და საძიებო სცენური სახე აღმოჩნდა. თენგიზ ჯავახაძის სტივა განსხვავებულია. სტივა, რომელიც ცხენს დალით ცნობს, შეყვარებულ ჭაბუკს კი – თვალცივით...

გ ა ნ ს ხ ვ ა გ ე ბ უ ლ ი . . .



მარგა გერგიუძე

ქსიოზი- ჟუსული აქალუი

• გვანცა ჯამახაძე

„იყავი სამართლიანი ბავშვებთან და შეუძლებელი იქნებოდა, თორემ
ცუდი მთქმელი.“

რეზ. ცოცხალი

ბოლო სპექტაკლებში ამბულა შე-
ვიცვალე. „გუშინდელში“ ჩემი გმირი,
პრაქტიკულად, ტრაგიკული თუ არა,
დრამატული ნამდვილად იყო. „ანა
კარენინაში“ გადავწყვიტე, რომ უფრო
ასაკოვანი ქალი ვითამაშო, დინჯი,
სერიოზული.

სპექტაკლში მე ვარ ანას ვაჟის, სე-
რიოზის ძიძა. მყავს სრულიად ახალ-
გაზრდა, ძალიან სასიამოვნო და უსაყ-
ვარლესი პარტნიორი – პატარა დათუნა
კოხრეიძე. დათუნა დიდი ენთუზიაზმით
და გატაცებით ეკიდება საქმეს. პრაქტი-
კულად, ტექსტი არა აქვს და თავიდან,
როცა მხოლოდ ვიწყებდით რეპეტიცი-
ებს, იკითხა, – გამაგებინეთ, ეს სერიოზი
მუნჯია?

ეპიზოდების სიმცირის მიუხედავად,
მაქვს ძალიან სასიამოვნო სცენური
შეხვედრები ქალბატონ ევა ხუტუნაშ-
ვილთან და დათო რიონიშვილთან. ქალ-
ბატონ ევასთან პარტნიორობა ჩემთვის
ყოველთვის დიდი პასუხისმგებლობაა.
ჩვენ აქ უსიტყვო სცენა გვაქვს, მაგრამ
ესეც საკმარისია მისგან მუხტის მის-
აღებად.

ასევე მცირე ეპიზოდებში ვხვდები
დათო რიონიშვილს. იგი ჩვეული არ-
ტისტიზმით „გვანგრევს“.

არ შემიძლია, დიდი სიყვარულით
არ მოვიხსენიო გიორგი კიკნაველ-
იძე – ბატონი გიორგის სტუდენტი. იგი
სპექტაკლში კარენინების მსახურს გა-
ნასახიერებს. ძალიან კარგი პარტნიო-
რი და კარგი ადამიანია.

ბატონ გიორგის მუშაობის სრული-
ად განსხვავებული სტილი აქვს, რაც
მის ხასიათში ყველაზე ხაზგასმით მი-
ნდა აღვნიშნო ისაა, რომ აუცილებლად
გაითვალისწინებს მსახიობის აზრს
და გამომგვყვება. როცა ამას ვამბობ, არ
იფიქროთ, ზოგადად ვლაპარაკობდე,
კონკრეტული მაგალითები მაქვს მხედ-
ველობაში და პირადად
მეც. ამ სპექტაკლში,
მქონდა ასეთი შემთხ-
ვევა.

ენდის ასეთი სერიო-
ზული

იმ შეყვანილ და მომხიბვლოვ სიყვარულს, რომელიც თვით
პქეია, ბავშვობიდანვე ვეზიარე. როგორც იტყვიან კულისებში ვი-
რდები. ყველაზე სუფთა ის მომწონდა, რომ სცენაზე მომხდარი
ამბები საოცრად ზედად ყოველდღიურ ცხოვრებისეულ სუ-
რათებს, აბიტომაკ მათი ატემა არ მიჭირდა.

როდესაც ბატონი გიორგი სპექტაკლ „ანა კარენინა“-ში
მონაწილეობაზე გამესაუბრა და სერიოზის სახის შექმნა შე-
მოთავსა, ძალიან გამიხარდა და თანაც შექმნიდა-ეს ხომ ჩემი
პირველი როლია ისეთ დიდ სცენაზე, რომელსაც ლალო მესხიშ-
ვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი პქეია.

სპექტაკლი, როგორც მე ვიფიქრებ, სერიოზის, ანუ ჩემი
გმირის იმსახურებით მიტოვების გამო, დედის დიდ ტვირთს და
სევდაზეა.

სერიოზი ძალიან მეცოდება, როდესაც დედა და მამა სერიოზი-
თაზებს არეკვენ, ამ დროს მისი გული იზნარება, მას ხომ ჯერ
ვიღვე ბავშვს, ბავშვმა წართევს. არ ვიცი როგორ გამოვა, ბევრი
ტექსტი არა მაქვს, მხოლოდ „დედა“-ს ვამბობ, მაგრამ ეს სიტყვა
მე განსაკუთრებით მიყვარს და ესეც საკმარისია.

სერიოზის გმირში ვეუყუარდ. ზარისხმარე, როცა დიდი

ზული როლი დიდი ხანია არ უთამაშ-
ნია, და საერთოდ, რაც უთამაშია, დარ-
წმუნებული ვარ, ანა კარენინა ყველას
აჯობებს. მას უკვე ცხოვრებისეული
სიბრძნეც დაუფროვდა, გაიხსენა ყვე-
ლაფერი, რაც შეიძლება და პაუზის
დროს დავიწყებოდა და ძალიან კარგ
ფორმაშია. მე მას დიდ წარმატებებს
ვუსურვებ და მჯერა, ასეც იქნება.
რეპეტიციები ამ ოპტიმიზმის საფუძე-
ელს ნამდვილად მაძლევს.

წარმატებებს ვუსურვებ, უპირვე-
ლეს ყოვლისა რეჟისორს, ყველა
მონაწილეს – მთავარი თუ ეპიზოდური
როლების შემსრულებლებს – დათო
რიონიშვილს, გიორგი ზანგურს, ქალ-
ბატონ ევას; ნინო ჭოღლაძეს და გიორ-
გი შალაშვილს, რომელთა სამსახ-
იობო ნათლობა ამ სცენაზე შედგა და
ახლა, უკვე, როგორც პროფესიონალი
მსახიობები, დაუბრუნდნენ ქუთაისელ
მაყურებელს... თენგოს, დალის, დათო
გაჩეჩილაძეს; დებიუტანტ „მსახიობებს“
– პატარა დათუნას, სტუდენტებს... და
მე მაყურებელს ვპირდები, რომ ძალიან
კარგი სანახაობა ელოდებათ.



დავით
კოხრეიძე

სცენის უზარმაზარი ფარდა გაიხსნება, მეც სცენაზე გასულია მო-
მწევეს.

იქნება...

რომის შუქი თუარებაში...

პირველი ნახაზი დიდ სცენაზე...

არ დავიზნევი, ვეცდები მიმიტ არ შევიმჩნიო.

მე ხომ დედა მსახიობი მეყვს...

ბატონი გიორგი, გამარჯობა ამ პატვისთვის!!!

დათუნა კოხრეიძე



„მუდის მუსიკოსი“

● გვანცა ჯავახიძე

სპექტაკლში „ანა კარენინა“ მე ქუჩის მუსიკოსს ვანსახიერებ. ვზივარ სცენაზე ჩემთვის, კუთხეში და ფლეიტაზე ვუკრავ ლამაზ მელოდიას. თავდაპირველად, როცა ჩემმა პედაგოგმა, გოჩა ფორჩხიძემ, სანოტო ფურცელზე ამოწერილი ეს თემა მაჩვენა და შემასწავლა, მაშინ ჯერ კიდევ არ ვიცოდი რისთვის იყო იგი საჭირო. მერე თეატრში მოვედი და ბატონმა გიორგი სიხარულიძემ მომიხმინა, ყველაფერი ამისნა, და ასე გაეხვდი ამ დიდი სპექტაკლის პატარა ნაწილი. სულ ორჯერ მიწევს ფლეიტით სცენაზე გამოსვლა: პირველ სცენაში და ფინალში. მელოდია, რომელსაც ვუკრავ, არის მაღერის სიმფონიის თემა. იგი ჟღერს სადგურის სცენაში, მთავარი გმირების შეხვედრის დროს, როგორც სიყვარულის და ბედისწერის ლეიტთემა. ჩემი შესრულება მხოლოდ მინიმუმია ამ სიყვარულის ჩასახვის, რომელიც შემდეგ ძლიერდება და ტრაგიკულად მთავრდება... ახლა



დაიბადა 1996 წელს. გიორგი მაღალაძის და ირმა სულაქაძის უცხოეთში დაბადებული ვანსახიერებ. დაიბადა 1996 წელს. გიორგი მაღალაძის და ირმა სულაქაძის უცხოეთში დაბადებული ვანსახიერებ. დაიბადა 1996 წელს. გიორგი მაღალაძის და ირმა სულაქაძის უცხოეთში დაბადებული ვანსახიერებ.

ვფიქრობ და მიხარია: – რა კარგია, რომ ფლეიტაზე დაკვრას ვსწავლობ; ხომ შეიძლებოდა მეც, ჩემი ოთხი დის მსგავსად, ფორტეპიანო ან ვიოლინო ამერჩია; რა კარგია, რომ ბატონ გიორგის სწორედ ფლეიტაზე დამკვრელი ქუჩის მუსიკოსი ბიჭი დასჭირდა; რა კარგია, რომ ეს ბიჭი მე აღმოვჩინდი და საშუალება მომეცა ამ სპექტაკლის მონაწილე გავმხდარიყავი. მე ვნახე თეატრი, გავიგე როგორ იქმნება სპექტაკლი, რა რთული და საინტერესო ყოფილა მუშაობა. როცა სპექტაკლს ვუყურებ, ამას ვერ გრძნობ. ახლა ვიცი რამხელა შრომის შედეგია თეატრი. არ ვიცი მომავალში კიდევ მომეცემა თუ არა ასეთი შესაძლებლობა, მაგრამ ყოველთვის მაღლიერი ვიქნები ბატონი გიორგის და ყველა იმ ადამიანის, ვინც თეატრთან და ხელოვნებასთან დამაკავშირა. ჩემი პატარა როლი დიდი პასუხისმგებლობაა და ვეცდები, წარმატებით გავართვა მას თავი.

ინსცენირება, დამდგმელი რეჟისორი, მუსიკალური გაფორმება: ბიორგი სიხარულიძე

სცენოგრაფია: ზოთა ბლურჯიძე

კოსტიუმების მხატვარი: თეო კუხიანიძე

სასცენო მოძრაობა,

ჰორეოგრაფია: კახაბერ ზარტაძე

რეჟისორის თანაშემწე: ვახტანგ ანანათიძე

ანა: ენდი ძიძავა

ვრონსკი: ბიორგი ჯანაშვილი

კარენინი: ღვინო რკინიშვილი

კიტი: ნინო ჭოლაძე

ლევინი: ბიორგი ზალაგაძე

დოლი: დალი ბასილაძე

სტივა: თენგიზ ჯავახიძე

გრაფინა: ევა ხუტუნაშვილი

რუსკოპოლის დამსახურებული არტისტი

რეჟისორი: ღვინო ბაჩიშვილი

გადია: მადონა ბერაძე

სერიოზა: ღვინო კოხრიძე

ჭუჩის მუსიკოსი: მირიან მაღალაძე

საპარტოველოს ზრუსთაველის სახელობის

კინოსა და თეატრის სახელმწიფო

უნივერსიტეტის სამსახირო ფაკულტეტის

I კურსის სტუდენტები (ქუთაისის ჯგუფი)



პინტრაჟისტები,
თუ შეყვარებულნი
ფილოსოფოსნი!?

● **ქეთევან ბერძენიშვილი**

დასაწყისი. ბენდიერებასა და უბედურებას შორის აზრობრივი განსხვავებაა. „ყველა ბენდიერი ოჯახი ერთმანეთს ჰგავს, ხოლო ყველა უბედური ოჯახი თავისებურად არის უბედური.“ – ასე იწყება ტოლსტოის რომანი „ანა კარენინა“...

ასე იწყება სპექტაკლი და ამ ფრაზას დათო ამბობს.
თითქოს არაფერი, მხოლოდ ერთი ფრაზა, მაგრამ სწორედ
ეს არის დასაწყისი...

მერე კინოფირად გადახვეული, რეჟისორის ჩანაფიქრი. მსახიობი სულით კინომანია, ალბათ, ამიტომაც შეუძრია რეჟისორმა გიორგი სიხარულიძემ პატარა, მაგრამ მნიშვნელოვანი – კინორეჟისორის როლი სპექტაკლში „ანა კარენინა“.

დათო გაჩეხილაძე, მესხიშვილის თეატრის დიდ სცენაზე რამდენიმეწლიანი პაუზის შემდეგ დაბრუნდა. როგორც თავად ამბობს – „მესამედ მოსვლა“, ანუ ახალი სუნთქვა, ახალი იდეებიცა და მაყურებლის წინაშე ბოლომდე დახარჯვის სურვილით არის განპირობებული.

თეატრალური ცხოვრების დასაწყისი თოჯინების სპეციალობის კურსდამთავრებულმა ერთადერთი როლით (ისიც, თეატრალური უნივერსიტეტის სადიპლომო წარმოდგენაში), მერე დაუმთავრებელი სარეჟისორო კურსებით, მერე ღაღი მესპიშვილის სახელობის დრამატულ თეატრში რამდენიმე ეპიზოდური, მაგრამ სახასიათო როლებით დატკბილათ. მთავარი როლი პრისლის „ინსპექტორის ვიზიტი“ – ინსპექტორი მაკბენი იყო. ახალგაზრდა, ძალიან სიმპათიური და ნიჭიერი მსახიობი, მან



ბევრ გოგონას შეუყვარდა. პოპულარობა არ აკლდა, თუმცა, სცენიდან პარტურამდე მანძილი, მაინც სხვა ხიბლს მატებდა.

დათოს საარტიტო სურვილები არასდროს დაუტოვებია კინოში გადაღების სურვილს. იყო ეპიზოდური როლები, თუმცა მაყურებლისთვის თავის დამახსოვრება უფრო სარეკლამო კლიპებში შეძლო. ამ ეტაპზე დათო გაჩენილადეს ლევან ახობაძის მხატვრულ-დოკუმენტურ ფილმში იღებენ, რომელიც 1921 წლის საქართველოს გასაბჭოების მოვლენებს ეხება და რომელშიც შალვა ელიაშვილს როლს თამაშობს. ახალგაზრდულ ასაკში „რომოდ და ჯუღლიტა“-ში მერკუციოს თამაშის სურვილი მქონდა. ახლა მეფე ლიპსა და როგორც თავად ამბობს – „დიდ ნიძარალას“ რიჩარდ III-ს ითამაშებდა.

გარდა იმისა, რომ დიდ სცენაზე „ანა კარენინაში“ რეჟისორის როლს თამაშებს, თეატრის ერთ-ერთ ყველაზე მყუდრო და სასიამოვნო გარემოში, რომეო-ს „ღამის ბიბლიოთეკა“ ჰქვია, ექსპერიმენტულ ატარებს. აქ მომსვლელ საზოგადოებას კიდევ ერთ „თამაშს“ სთავაზობს. მიმტანის როლს მშვენიერად ირგებს და სპონსორობიანი მომსახურებითა და ეგზოტიკურ კოქტეილით უზაპინდობდა ზეჟუმერებს.

და მაინც, მე რომ კინორეჟისორი ვყოფილიყავი, დათო გაჩეჩილაძეს ფილოსოფოსი შეყვარებულის როლს ვათამაშებდო... ფსიქოლოგიურ როლებსაც მიეცემდი და ყველას დაეუმტკიცებოდა, რომ ღამის ეთერში, რადიოს მიკროფონთან მჯდარი აღმამინის ხმა, მისმენელებთან გამართული წყვილიდის დიალოგით – გენიალური მსახიობობა.

ფარდა გაიხსნა—ყველა ბედნიერი ოჯახი ერთმანეთს ჰგავს, ხოლო ყველა უბედური ოჯახი, თავისებურად არის უბედური“.

ბედნიერ დასაწყისს გისურვებთ!

**Opening Evening. Season 2008-2009, Kutaisi
Lado Meskhishvili State Drama Theater of Kutaisi**

Thirty-three Scenes Performed in two Actions

Stage Director, Music – **GIORGI SIKHARULIDZE**; Stage Designer – **SHOTA GLURJIDZE**; Costume Designer – **TEO KUKHIANIDZE**; Choreographer – **KAKHABER SHARTAVA**; Assistant to Director – **VAKHTANG AMANATIDZE**
LEV TOLSTOY'S ANNA KARENINA, 23-24-25 April
Anna – **Andy Dzidzava**; **Vronsky** – **Giorgi Zanguri**; **Karenin** – **Davit Roinishvili**; **Kitty** – **Nino Choladze**; **Levin** – **Giorgi Shalamberidze**; **Dolly** – **Dali Basiladze**;
Stiva – **Tengiz Javakhadze**; **Countess** – **Eva Khutunashvili**, Honored Actress of Republic of Georgia; **Producer** – **David Gachechiladze**; **Nanny** – **Magda Geradze**; **Servozha** – **David Kokhreidze**; **Street Musician** – **Mirian Maghlakelidze**;
Freshmen Students of Drama Faculty of Tbilisi Shota Rustaveli Film and Theater State University (Kutaisi Group)

Tickets are available at Theater box office from 10 a.m. to 6 p.m.

Play starts at 18 o'clock

No entrance into the Hall after the bell rings the third time!

Theater Manager – GIORGI SIKHARULIDZE

[illegible]



შტრიხები ვეითქველავითი პოეტრიუტისთვის

● გვანცა ჯაფარიძე

— ასეთი შენობა იშვიათია. საუკეთესო თეატრია თავისი მასშტაბით და სწორედ ეს ითხოვს შესაბამის დეკორაციას.

— როდესაც თუ ბითქვამთ უარი სპექტაკლის გაშრომებაზე?

— კი, როგორ არ მითქვამს. როცა ვერ ხედავ, რა გააკეთო, მხოლოდ გააფუჭებ საქმეს. მითქვამს უარი არა იმიტომ, რომ თავს ვიფასებ, არამედ — მივხედვარ, რომ იქ არაფერი გამოვიდოდა.

— „ანა კარენინაზე“ იტოვებანეთ, თუ მაშინვე დათანხმდით?

— სანამ ინსცენირება არ წავიკითხე, ვერაფერს ვფიქრობდი. მე წარმოუდგენლად კი მიმაჩნდა ამ რომანის გადმოტანა სცენაზე. მაგრამ ეს ისეთი ვერსიაა, რომელიც მეტ საშუალებას იძლევა. ეს არაა „ანა კარენინა“

— ტოლსტოის რომანი, სრულიად სხვა კონცეფციაა. ფორმაც განსხვავებული აქვს მონახული გიორგის — მოქმედება ხდება გადასაღებ მოედანზე. ეს საშუალებას გაძლევს, რომ სემანტიკურად ამოკრიბო ადგილები, თორემ ამხელა ამბის, ამხელა რომანის გადმოცემა სხვაგვარად წარმოუდგენელია.

— სამოქმედო გეგმით თქვენ შეამართ. რაზე გააკეთეთ ძირითადი აქცენტი?

— ძირითადი აქცენტი გამომდინარეობს რეჟისორის კონცეფციიდან. არის, რომ მხატვარი საუბრობს, რეჟისორი მიგვყვება. მე გიორგის გავეყევი ამჯერად. ერთად ასე გადავწყვიტეთ, რომ ამბავი

ხდება ძველ, მიტოვებულ სადგურში, სადაც იმ ისტორიის სულები ცოცხლდებიან. ეს ცოტათი სენტიმენტალურია, მაგრამ სწორედ სენტიმენტალიზმი აკლია დღევანდელ ხელოვნებას. მე ვფიქრობ, მეტი მგრძნობელობაა საჭირო.

— სპექტაკლს აუცილებლად აქვს ფერი, თქვენი აზრით, რა ფერია „ანა კარენინა“? მე მხედველობაში არ მაქვს დემორაცი.

— მე ჩემი განწყობა მაქვს იმ ეპოქის მიმართ. საერთოდ, არა მაქვს მიდრეკილება ძალიან მძაფრი ფერებისკენ, რომლებიც ბოლო პერიოდში აქტიურად შემოიჭრა მოდის სამყაროდან. უფრო კლასიკური თეატრის ფერს ვანიჭებ უპირატესობას. მეგონა, ამ სპექტაკლს ძალიან საინტერესო ფერი აქვს. ეს არის გაცრეცილი, დაძველებული ფოტოს ფერი, რომელიც თავისთავად იძლევა განწყობას.

— ფიქრობთ, რომ ეპოქა უნდა იყოს დაცული?

— არა, ეპოქა არაა აუცილებელი. ეპოქის გამომხატველი შეიძლება იყოს ნებისმიერი ნივთი, ფერწერით ხაზგასმა რა საჭიროა.

— თქვენ არ ხართ სპექტაკლის კოსტიუმების მხატვარი...

— ხდება ხოლმე ასე. მე მირჩევენია, კოსტიუმები თვითონ გაეკეთოს, მაგრამ, რადგან „ანა კარენინა“ თბილისში უკვე იყო დადგმული, კარდინალურ ცვლილებებზე აღარ წავდივით.

— წოდან ვერცხვს ვსაუბრობდით. ხომ შეიძლება კოსტიუმებზე დისონანსი შემოიტანოს?

— აი, მაგაზე კი ვფიქრობდი და მეშინოდა კიდევ. მაგრამ, რაც ვნახე, კოსტიუმები, ძალიან მომეწონა და ვთვლი, რომ ეს საშიშროება აღარ დგას.

— მსახიობები ამგობენ, არტიზტი როლიდან როლში იზრდება. სცენოგრაფიაზე ვრცელდება ეს ამბავი?

— რა თქმა უნდა. გარდა იმისა, რომ იზრდება, გარემოც იცვლება და მას უნდა შეესაბამებოდეს. როგორც ადამიანი, რაღაც ასაკამდე სიმადლეში იზრდება და შემდეგ აღარ, პროფესიაშიც ასეა — სწავლობ, იძენ, შედიხარ პროფესიაში. მე მეგონა, სადღაც ორმოც წლამდე თუ ვერაფერი ისწავლე, მერე აღარაფერი გეშველება. უბრალოდ, იცვლება გარემოს შესაფერისად. ახლა რომ ვიხსენებ, ბევრ სპექტაკლს სხვაგვარად გაეკეთებოდა.



საკმაოდ დიდი ხანია, რაც თეატრში ვმუშაობ, დაახლოებით ოცდაექვსი წელი. თავიდან გოგი მესხიშვილის ასისტენტი ვიყავი; რამდენიმე წლის შემდეგ მან დამოუკიდებელი სამუშაო მომცა მარჯანიშვილის თეატრში, რეჟისორ მედია კუჭუხიძესთან, რომლისაც ძალიან მაღლიერი ვარ. მან დიდი ნდობა გამომიცხადა სრულიად ახალგაზრდას, სტუდენტს. ამ ნდობამ დიდად განსაზღვრა ჩემი, როგორც თეატრალური მხატვრის მომავალი.

— რეჟისორი ახსენეთ. რამდენად აუცილებელია ვეითქველავითი ტანდემი რეჟისორსა და მხატვარს შორის? მინდა, უფრო ისაუბროთ ბატონ ბიორბი სიხარულიძესთან მიმართებაში. თქვენ მისი სხვა სპექტაკლებიც გაგიშრომებიათ.

— სპექტაკლები არა. ეს ჩვენი მეორე შეხვედრაა. აქ გაეფორმე გიორგის „ბამბაზიის სამოთხე“, მაგრამ მე მივინახე მისი სპექტაკლები და ვთვლი, რომ საინტერესო რეჟისორია. ტანდემს რაც შეეხება, თუ რეჟისორი და მხატვარი ნაჩხუბარი არიან, სპექტაკლი არ გამოვა. შესაბამისად, უნდა იყოს კარგი ურთიერთობა. თანაც, თანამედროვე თეატრი ისეთი ფენომენია, სადაც სად იწყება რეჟისურა, სად სცენოგრაფია, სად — მუსიკა, ამას ვერ განსაზღვრავ, სრულიად გადაჯაჭვულია ერთმანეთზე. ბევრი რეჟისორი ძალიან კარგად ერკვევა მხატვრობაში. ძალიან ბევრი ცნობილი რეჟისორი სცენოგრაფიდანაა მოსული, ძეგირელი, რობერტ უილსონი... ეს სფეროები ძალიან ახლოა ერთმანეთთან.

— სამუშაოზე, თქვენი სხვა ნამუშევრები არ მინახავს. ამ ორი სპექტაკლით კი შთაბეჭდილება მრჩება, რომ უფრო მასშტაბურ სცენოგრაფიას ანიჭებთ უპირატესობას.

— თქვენი თეატრი დიდი თეატრია, უნდა ვთქვა, ძალიან მაგარი თეატრი. ბევრ ევროპულ თეატრში ვყოფილვარ,



ჯგერო კოსტიუმის მოზიკვეს აზრუ...

● გვანცა ჯავახიძე

დავამთავრე ექვთიმე თაყაიშვილის სახელობის კულტურისა და ხელოვნების უნივერსიტეტი-მასობრივ სანახაობათა მხატვრული გაფორმების ფაკულტეტი. შემდეგ-თეატრალურ ინსტიტუტში, ასისტენტურა-სცენოგრაფიის განხრით. ინსტიტუტშივე გაფორმებდი სპექტაკლებს, ეს სწავლების პროცესში შედიოდა. დამოუკიდებლად მუშაობა დავიწყე გორის თეატრში. ეს გახლდათ რამაზ იოსელიანის სპექტაკლი - „წეროს ფრთები“. შემდეგ იყო თავისუფალ თეატრში „სურამის ციხე“ (რეჟისორი - მიკა კიკაჩიშვილი), „რიჩარდ მესამე“ (რეჟისორი - კახა ბაკურაძე), „ვინ არის დამნაშავე“ (რეჟისორი-სოსო ნემსაძე). სპექტაკლი ინსტიტუტში დაიდგა, მერე სოსომ გადაიტანა გლობუსის თეატრში. მართალია, იქ სახეცვლილება განიცადა, მაგრამ ძირითადი ნაწილი - ჩემი ნამუშევარი - დარჩა. ცოტა ხნით ვმუშაობდი კ. მარჯანიშვილის თეატრში, ვიყავი მხატვარ-შემსრულებელი. მქონდა თექას სახელოსნო, იქ მთელი შვიდი წელი ვიმუშავე, უამრავი გამოფენაც მქონდა, უცხოეთშიც, აქაც - „გაეროს“ ოფისში.

გიორგი სიხარულიძეს ინსტიტუტიდან ვიცნობდი, მაგრამ შემოქმედებითი ურთიერთობა არასოდეს გვქონია. ქუთაისში სულ სხვა რამის გამო ჩამოვედი და მოხდა ისე, რომ დამაკავა ამ სპექტაკლზე, რაც ჩემთვის ძალიან დიდ სიხარულთან ერთად, დიდი პასუხისმგებლობაცაა. ამას ემატება ისიც, რომ ძალიან მცირე დროში დიდი და შრომატევადი საქმე იყო გასაკეთებელი. მე მქონდა ნიღბების და კიდევ რაღაც აქსესუარების შეკვეთა. როცა ისინი ჩამოვიტანე და დაგვრუნდი თბილისში, გიორგიმ დამირეკა და მითხრა, - შენ უნდა გააკეთო „ანა კარენინას“ კოსტიუმებიო. ეს იყო ძალიან დიდი შოკი და პარალელურად, ძალიან დიდი სიხარულიც. კიდევ ვიმეორებ, ყველაზე დიდ სირთულედ მეჩვენებოდა დროის სიმცირე. საერთოდ, ისე ხდება, ამგვარ შემთხვევებში თავიდანვე ვესწრები ხოლმე რეპეტიციებს და მთლიანად ჩართული ვარ პროცესში. ამჯერად კი, ამის საშუალება არ იყო. აუცილებელია, თითოეული პერსონაჟის როლი გაიაზრო და გაითავისო, ხასიათი შეისწავლო. ჩემი ამოცანა კი იყო, რომ ერთ კვირაში ყველა ესკიზი მქონოდა.

როცა მე კოსტიუმებზე მუშაობა დავიწყე, დეკორაცია უკვე დასრულებული გახლდათ, მოცემული



თელ
კახიანიძე

- ორიგინალური -
ნოვოზანს ხელოვნების
შეფუთვა...
- უმუდლო
და ღიალი,
ახლოვანდები
ბუნებთან...

პირობა არსებობდა. თუმცა, რაღაცებს ახლაც ვაზუსტებ - ფერს, ფაქტურას და ყველაფერ ამას ვითვალისწინებ. ბატონ შოთასთან გამიჯნულად ნამდვილად არ ვმუშაობ. ჩვენ ხშირად ვსაუბრობთ და ყველა ნიუანსზე ვთანხმდებით, რომ სინთეზი მოხდეს.

ძალიან ბევრი კოსტიუმი აქვს თვითონ ანა კარენინას და აი, რატომ - სიუჟეტის განმავლობაში ბევრჯერ იცვლის ხასიათს. პირველი მოქმედე-

„ნუ შეაწყვტებ სხვას იმითი, რაც შენ შეგძლია გააკეთო.“

ლევ ტოლსტოი

ბა, რომელიც პეტერბურგში ხდება, სრულიად განსხვავებულ განწყობაშია; იტალიაში როცა მიდის, იქ სულ სხვაა, უფრო ლაღია, და დგება აუცილებლობა, შეიცვალოს კოსტიუმიც. იცით როგორ ხდება?!-ძირითადი ხასიათი ამ პერსონაჟის, რა თქმა უნდა ყველგან შენარჩუნებულია, მაგრამ შემოდის ახალი შტრიხი, მაგალითად - ფერი. მე სწორედ ფერით ვცდილობ, კოსტიუმში გადმოვცე ხასიათის ცვლილება. პირველი მოქმედება მთლიანად გადაწყვეტილი მაქვს შავ-თეთრ-ნაცრისფერ ტონებში, ყველა კოსტიუმი. მეორე მოქმედებიდან იწყება ფერების შემოსვლა კარენინას ცოვრებაში და შესაბამისად - კოსტიუმებშიც ჩნდება ფერი, სილადე, სიხარული, რაც ბოლოს სრულდება თეთრი ფერით. რეჟისორს ასე აქვს ჩაფიქრებული, ამ თეთრ კოსტიუმს საქორწილო სამოსის დატვირთვაც აქვს, მაგრამ სრული ბედნიერება აქ, რა თქმა უნდა, არაა. ამიტომ, შავ შტრიხებსაც ვიყენებთ.

ვრონსკიც ძალიან საინტერესოა. არც მისი ბუნებაა სწორხაზოვანი. თავიდან შემოსილია სამხედრო ფორმით და მერე ანას გამოჩენასთან ერთად იცვლება მისი ხასიათი, კოსტიუმიც, თუმცა, ისიც ჩანს, რომ ნოსტალგიაც აქვს სამხედრო მუნდირის... როგორც ხდება ხოლმე, საერთოდ, მე ვცდილობ, კოსტიუმით მოგიყვებო ამბავი... თუკი გამოჩნდა და წაიკითხა.

რუსული კლასიკა და ვფიქრობ, ყველაზე უპირანი სწორედ კლასიკური ფერებია; არ შემეგნის მკვეთრი ფერწერა. ძველი, გაცრეცილი, გახუნებული ფერივით უნდა იყოს. სცენოგრაფიაც აქვს მდიდარი...





● ნათია ჩუბინიძე



სიღამაზის ექსპრომტები

ნაფიქრი ნაგრძნობად გადაიქცა. მოძრაობამ განწყობა გაითამაშა. ვეებერთელა კონსტრუქციები მოძრაობის სილამაზეში გადასახლდა. დიდი ამბის იმიტაცია ერთმა სცენამ დაიტია. როლები რკინის კონსტრუქციასავით აწყობილი მოძრაობებით ყვებოდნენ ამბავს, ოღონდ ჩვეულებრივ ამბავს კი არა – ამბავს ანა კარენინაზე.

სტანდარტების გარეშე შექმნილი განწყობით იმ დიდი ამბის „პლასტიკური ქირურგის“ (ბოდიშს გიხდით, თეატრალურ თემაში სამედიცინო შედარებისთვის) ნაფიქრ-ნაგრძნობზე გიამბობთ, ოღონდ, ოფიციალურობების და სტანდარტების დაცვის გარეშე.

დაშტამპული სასცენო მოძრაობები თეატრიდან რომ გაქრა, კარგია, არც ამბავ სასაუბროდ „გვემეტება“ დიდაქტიკური გამონათქვამები. სილამაზის აღსაქმელად ექსპრომტები ამართლებს.

ეჭაქი...

კახაბერ შარტავა დრამის მსახიობია, მუშაობდა „მოძრაობის თეატრში“. გიორგი სიხარულიძის რეკომენდაციით ლ. მესხიშვილის თეატრში აღმოჩნდა. პლასტიკაზე მუშაობის პირველი ნაბიჯები ამ თეატრში გაიარა. წარმატებულ დებიუტს კიდევ მოჰყვა წარმატებული სპექტაკლები. გიორგი სიხარულიძის ინსცენირებით და რეჟისორობით დადგმულ სპექტაკლში „ანა კარენინა“, კახაბერ შარტავამ სასცენო მოძრაობების დახვეწაზე იმუშავა.

– გიორგი სიხარულიძემ აღმოაჩინა, რომ ამის კეთება შემიძლია. აქ გავიარე ჩემი პირველი ნაბიჯები ამ სფეროში. დანარჩენ სპექტაკლებში პლასტიკაზე ვიმუშავე. „ანა კარენინაში“ კი აქცენტი სასცენო მოძრაობებზე გაკეთდა, პლასტიკასთან სინთეზში, რა თქმა უნდა. რაც კიდევ ერთი ახალი ეტაპია ჩემს ცხოვრებაში. იყო ეტაპი კახაბერ შარტავა – პლასტიკა და ახლა კახაბერ შარტავა – სასცენო მოძრაობა.

ეტაპების წარმატებებზე მათივე სიმრავლე მეტყველებს. სფერო, რომელშიც მუშაობს, საინტერესოა და განსაკუთრებულად განსხვავებული. სათქმელი მოძრაობაში გადააქვს.

აქცენტები...

– ჩემი დავალებებიდან გამომდინარე, ამ სპექტაკლში უნდა მე-მუშავა სასცენო მოძრაობებზე და პლასტიკაზე.

კლასიკა, „ანა კარენინა“, თავისი ეპოქიდან გამომდინარე უფრო მეტს მოითხოვს, ვიდრე თანამედროვე თემები. სპექტაკლი ტექნიკურად ძალიან რთულია, გრანდიოზული დეკორაციაა სცენაზე – უზარმაზარი რკინის კონსტრუქციები, კიბეები, ხიდი. გარდა ამისა, თექვსმეტი ადამიანი მასას ქმნის, მასა, რომელიც სადგურის, მეჯლისის, ოპერის იმიტაციას წარმოადგენს. აქცენტები ხშირად კეთდება მოძრაობაზე, პარალელურად კი, ეპოქას სამოსი ქმნის.

ქროცესი...

– სერიოზული მუშაობა დაგვიჩნდა იმისთვის, რომ მსახიობები მორგებოდნენ დეკორაციას. რთულია, როცა ამხელა მასა დგას

სცენაზე. მსახიობებმა უნდა გადაიბრინონ სცენაზე, კიბეზე აირბინონ, ჩამოიბრინონ, მოძრაობამ კი სადგურს იმიტაცია უნდა შექმნას. აუცილებელია შეგრიონ სივრცეს. დეკორაციას, რომელიც არ უნდა იყოს ისეთი ხისტი საგანი, როგორც რეალურად რკინაა... არამედ ამ ყველაფერს უნდა შეეგუოს და მისი გახდეს. ბატონ გიორგისთან მუშაობის პროცესი ყოველთვის საინტერესოა.

სამედიკო რეპეტიციის გარეშე...

დრამისგან განსხვავებით სასცენო მოძრაობას საინტერესო და განსხვავებული თვისება აქვს. მას არ სჭირდება სამედიკო რეპეტიცია. მსახიობის, დეკორაციის და მუსიკის გარეშე, სასცენო მოძრაობების წინასწარ მოფიქრება და დაგეგმვა შეუძლებელია ჩემთვის. იდეა მუშაობის დროს მოდის. ვინ, სად და როგორ გაივლის, ამას სასცენო რეპეტიციები აჩვენებს. ვიზუალურ მხარეზე გადაგვაქვს ყველაფერი, სცენა ლამაზი და აღქმადი უნდა იყოს.

აღსაქმელად



თანხვედრა...

არა მარტო ქუთაისში, თბილისში თუ საზღვარგარეთ, ყველგან, სადაც ვმუშაობდი, ვცდილობ არტისტის პლასტიკიდან გამომდინარე მოვიფიქრო მოძრაობა, ადვილზე მოვარგო ის, რაც მას შეუძლია... ჩემი ჩანაფიქრის და მსახიობების შესაძლებლობების თანხვედრაა აუცილებელი. ასე, უბრალოდ ყოველთვის სასურველ შედეგს ვიღებ. არასოდეს ვითხოვ მსახიობისგან იმას, რაც მისგან ფიზიკურად შეუძლებელია. არტისტის შესაძლებლობა და ჩემი სიახლის შეთავაზების თანხვედრა, სინთეზში ვეფექტს ახდენს. თუ სწორად დაინახე და ზუსტად მიაწოდე ჩანაფიქრი, თანხვედრა შედგება. ჩემთვის არ არსებობს ადამიანი, რომელსაც პლასტიკა არა აქვს. ხეობარსაც დამახასიათებელი პლასტიკა აქვს.

მაშინ, როდესაც სცენაზე დრამისა და პლასტიკის ელემენტების სინთეზი ხდება და ყველაფერი გემოვნებით არის გაჯერებული, ეს თეატრალურ წარმოდგენას მეტად გრანდიოზულსა და სანახაობითს ხდის.

სპექტაკლში „გუშინდელი“ პლასტიკის და დრამის სინთეზი იყო. „ანა კარენინას“ რაც შეეხება, აქ უკვე სასცენო მოძრაობაა პრიორიტეტული – პლასტიკის ელემენტებით.

არ მოიწყნო...

– სპექტაკლი საკმაოდ ხანგრძლივია, მაგრამ თითოეული სცენური სახე, თუ მოძრაობა ემოციურად იმდენად დახვეწილი, ისეთი განსხვავებული სცენებია, არა მგონია, რომ მაყურებლისთვის მოსაწყენი იყოს...

გემოვნებით შექმნილი კლასიკური სპექტაკლის სასცენო მოძრაობის შემქმნელზე და მის ჩანაფიქრზე ამგვარი პასაჟებით ვიამბეთ.

ეტაპები, აქცენტები, პროცესები, თანხვედრები, სილამაზეები... ხომ არ მოიწყინეთ?...



● ეპა კუხალაშვილი

„არ არსებობენ დიდი და პატარა როლები.“ – ამ ცნობილი ბაგონათმცემის ეს ფრაზმინტი კამათისთვის დიდ მასალას იძლევა, თუმცა მისი საშუალებით თავის ღმრთიანებას შემოკლება და, რაც მთავარია, განზოგადებას ყველა სხვა პროფესიაზე. უფრო ზუსტად იმ „როლებზე“, რასაც ესა თუ ის პროფესია გვთავაზობს.

მოგზისუნებათ ყველა პროფესია და სამხე არ ღვას „ავანსცენაზე“ და ჩვენი ყურადღების, ხელის, ფიქრის ორბიტაში ნაკლებად ეძვება. თუმცა, მათი მუშაობით დიდი სამუშაოები სრულდება ყველაგან და მათ შორის თეატრში. თეატრში, სადაც ყველაფერი სენსანთან, ავთორიტეტთან, დემონსტრირებასა და დიკაბასთან ასოცირდება. სწორედ ამ არსებობენ „შინაარი“ პროფესიები. პროფესიები, რომელთა შესახებ არც მაშუალებები საუბრობენ და არც კრიტიკოსები. მაგრამ ხანდახან „შინაართა“ ზურგზე გადადის სპექტაკლის წარმოების ტექნიკური მხარის მთელი სიმძიმე.

რეჟისორის ასისტენტი, ანუ ტექნიკური რეჟისორი, „შინაარი“ პროფესიაა. ეს პროფესია ყურადღების ცენტრში ნაკლებად ეძვება, თუმცა მასზე გვერდით დამოკიდებული, რომ თავად სპექტაკლი მომდევნო ყურადღების ცენტრში.

„წარმოშობით“ მსახიობი ვახტანგ ამანათიძე ამ „შინაარი“ პროფესიის წარმომადგენელია. რეჟისორის ასისტენტის ამოცანით იგი უკვე მერტხე სპექტაკლს იბარებს. მერტხეს და ყველაზე რთულს.

სპექტაკლი „ანა კარენინა“ რთულია არა მხოლოდ პირველწყაროს მხატვრული სიღრმითა და ყოვლისშემძლეობით, კლასიკის სტატუსით, ტოლსტოის გენიალურობით, პერსონაჟების ხასიათითა მრავალმხრივობით და გოლგოთაგოლგოთა ფორმატის სიღრმით, არამედ მისი ტექნიკური ღმრთიანებით და განხორციელებითაც. რეჟისორმა ბიორბი სიხარულით დასაქმრებად შთაგვამავი სიმაღლის ალმა დაუსახა, რომორც საკუთარ თავსა და მსახიობებს, ისე ტექნიკურ პერსონალსაც.

– ყველაზე რთული სპექტაკლია, რაზეც აქამდე მიმუშავია. რთულია და ამოწურავი. ტექნიკურად დიდ სიზუსტეს მოითხოვს. მოქმედება ხდება რკინიგზის სადგურზე, სამეჯლისო დარბაზში, ქუჩაში. ყველაფერ ამას ზუსტი გათვლა სჭირდება. მართალია, ამას ძირითადად რეჟისორი და მხატვარი აკეთებენ, მაგრამ ყოველივე ამის ზუსტი შესრულება, განხორციელება, რეჟისორის ასისტენტს ევალება. მისი თვალთახედვის არეში უნდა იყოს ჩამცმელიც, გრიმორიც, სცენის მუშაც, გამნათებელიც, მუსიკალური ოპერატორიც.

ამასთან ერთად, თვალთახედვის არეც და მსოფლმხედველობაც სპექტაკლის რეჟისორისა უნდა უთანხმდებოდეს. თეატრი სინთეზური ხელოვნებაა და სპექტაკლზე მომუშავე შემოქმედებითი ჯგუფიც, ამ სინთეზურობის კოდს, საკუთარ თავში უნდა ატარებდეს, მით უფრო რეჟისორის ასისტენტი. ამასთანავე ეს თანხედრად, აზროვნების, ესთეტიკის, თუ სუთქვის სინქრონულობა, დიდ სიზუსტეს მოითხოვს. თითქოს რეჟისორის „დღეტერ გოლ“ უნდა იქცეს, რტმდინ



ვახტანგ ამანათიძე

„უჩინაარი“ პროფესიები

რომ არ ამოვარდეს, მთელი სპექტაკლის ყველა ნიუანსი რომ დაიჭიროს.

როცა სპექტაკლი ბამოღის, იგი იმ დიდგან ბარდება რეჟისორის თანაშემწეს. ის არის პასუხისმგებელი ყველა იმ სპექტაკლზე, რომელიც მომავალში იმდება წარმომადგენელი. – ამგონს ტექნიკური რეჟისორი.

ანუ, რეჟისორის თანაშემწე ვერასოდეს მოისვენებს, ყოველი სპექტაკლი მისი დაბაბული მზარის ძვეუ ბაიფლის, ამისთვის აპლოდისმენტებს ნაკლებად მიიღებს. თუმცა:

– წარმატებულად ჩატარებული ყველა სპექტაკლი უკვე შედეგია იმისა, თუ რას ვაკეთებთ და როგორ ვაკეთებთ. ეს ჩვენი წარმატებაა. და პირიქით, თუკი რაიმე პრობლემა შეიქმნა, მტკივნეული გადასატანია ჩვენთვის. ვცდილობთ შემდგომში ეს აღარ მოხდეს. პატარა ტექნიკური პრობლემაც კი მოქმედებს სპექტაკლის მხატვრულ სახეზე. სცენა უნდა დატრიალდეს და არ დატრიალდეს, უნდა განათდეს, არ განათდეს, ან მუსიკამ დაგვიანა, ეს მსახიობი ვარ ვიცი, რომ ყველაფერს აქვს ძალიან დიდი მნიშვნელობა. – გვიხსნის ამანათიძე.

მითუმეტეს მნიშვნელობას იძენს ისეთი სპექტაკლში, რომორც „ანა კარენინა“, სადაც ყველა დეტალი, ნიუანსი, მთავარი გმირის შინაგანი განწყობის კომენტატორად იმდევს.

– მთელი სამყარო, რომელიც ამ ქალის გარშემო იკრებს თავს, უნდა იყოს სცენაზე. თავად ანას ცხოვრება იყო რთული, ამიტომ არ შეიძლება მოქმედება ცარიელ სცენაზე ხდებოდეს. ძალიან ბევრი ადამიანი მუშაობს ამ სპექტაკლზე, ბევრი სცენაა და ყველა ამ სცენის წინ იცვლება დეკორაცია, იცვლება ამბავი, იცვლება გარემო, შეიძლება პატარა მინიშნებით, მაგრამ მაინც, პატარა ხარვეზმაც შეიძლება დაახარალოს პროცესი, ამიტომ ეს არ უნდა მოხდეს.

რეჟისორის ასისტენტის შემთხვევაში, არც სხვა რამ უნდა მოხდეს. იგი რეჟისორის მიერ აღებული გზიდან ვერ გადაუხვევს, ვერ შეიტანს კორექტივს, არ მიეცემა იმპროვიზაციის საშუალება. მას შემოქმედებითი ჯგუფის სხვა წევრებზე მეტად მეთვალყურეა „ერთგულდება“.

– შეიძლება სპექტაკლზე მუშაობის პროცესში რაღაც იდეა, ხედვა წამოვიდეს ჩემგან, ასეც ხდება, მაგრამ, როცა სპექტაკლი დასრულდება, მერე არა. მხოლოდ შესრულება და განხორციელებაა რეჟისორის ასისტენტის მთავარი მოვალეობა.

როგორც ჩანს, სამხის კარგად განხორციელება, ერთგულდება, თანამოაზრეობაა ის თვისებები, რაც ვახტანგ ამანათიძეს ბამოარჩენს, ამიტომ ბიორბი სიხარულით მასთან ერთად მისამე სპექტაკლზე მუშაობს.

– გიორგი სიხარულიძე მენდობა, არ ვიცი რატომ, მაგრამ მენდობა და ერთად გეშაობთ. წინ რთული გამოცდა გვედის. იქნება ალბათ კრიტიკაც, აზრთა სხვადასხვაობაც, მაგრამ სპექტაკლი ძალიან სინტერესოა და ბევრ ისეთ ნიუანსზე აჩერებს მაყურებლის მზერას, რაზეც დაფიქრება ღირს. – მიანია ტექნიკურ რეჟისორს.

დავითება კი ბამრ რამეზე ღირს. თუნდაც იმაზე, თუ რამეზეა შრომა ახლავს თითოეულ სპექტაკლს და რამდენად მნიშვნელოვანია შრომისა და პასუხისმგებლობის ის წილი, რაც „შინაარი“ პროფესიის წარმომადგენლებზე მოდის.

● სადადგომ ნაწილის გამგე: ღმრთი კოსტანაშვილი; მხატვარ-გამნათებლები: ხვიჩა ღოღონაძე, გოჩა ბახარაძე; გამნათებლის ასისტენტები: ბიორბი ახვლედიანი, ბიორბი კოკლამძე; ხმის ოპერატორი: ნანი კოჭინიძე; ბუტაფორი: ნათია კიკვაძე; მეკრავ-მოდელიორი: მარინა ბანქინიძე; კონსტრუქტორ-შემსრულებლები: ნატალია მიძაძე (სალონი „მიქაეა“), მარეზან ვარულაძე (სალონი „მარიონელა“), მერი პრაძე (სალონი „ელვანტი“); ბრიფინგი: მარინა ჰანტოვია, შორენა სვანიძე.

● ჩამცმელ-მეგარდერობე: ღიღი ლაღამ, მარინა კოკლამძე, ნანული ტყეშელაძე; უფროსი რეკვიზიტორი: ვაჟა ღოღონაძე; რეკვიზიტორი: შორენა თუთხერიძე, ლოლა კუტაშაძე; სცენის მთავარი მეგანქანე: რუბინ დავითიშვილი; სცენის მემონტაჟები: ოლეზ ხვალაძე, შრიფონ ჩხაპერიძე, არჩილ კოსტანაშვილი, ალექსანდრე კოსტანაშვილი, ტარიელ ქაშაკაშვილი, თენგიზ კოკლამძე; ღურგალ-ღეგორატორი: მიხეილ ბუხრაშვილი.

● რედაქტორი: ნანა ქაჭია. ფოტო: თორნიკე ტუბაშვილი; თარგმანი: ანა ნაცვლიშვილი, თამარ გოლგოძე.

მისამართი: ღმრთი აღმშენებლის მოედანი №1.

აწეობა-დაკაბადონება: შპს „მე-2006“. ქუთაისი, პუშკინის ქ. №14
დაბეჭდა: შპს „თამარიონი 2002“. თბილისი, ნოვოპროსპი ქ. №8



PREMIERA

LADO MESKHISHVILI STATE DRAMA THEATRE OF KUTAISI

ANNA KARENINA



Anna Karenina - My Diary



Giorgi
Sikharulidze

"One can not live happily apart from the society like a plant can not flourish on infertile soil."

Lev Tolstoy

ANNA KARENINA - a novel about people with extraordinary fates, dreamers struggling for their happiness. It is a story about big, tragic love delivered in a classical, artistic- realistic way by the greatest thinker of "the time of great aims and great art". Society and norms of life, moral principles, complicated family relations, passionate love and treachery, prudence and oblivion, falsity and lie, duty and rejection, fate and final judgment - the author deals with these issues in the novel. Anna Karenina has been acknowledged as the greatest novel of the 19th century. During its 135-year history this book has inspired and been interpreted by many artists.

• Qetevan Mamukelasvili

"Judgment kills love", says Tolstoy but people love judging. A person who can understand the creation of a writer, who can understand the authors secret intentions and can create a new artistic reality based on this truly knows what his role in this life is as well as his place in artistic world; he knows the reason of his life and the answer to the questions people ask about his works. For e.g.: Why Anna Karenina and why now? We asked this question Mr. Giorgi Sikharulidze, the director of performance Anna Karenina.

- A director chooses a script based on the message that is delivered through the script because it is his message too. The message should be pressing. A stage gives us (directors) the opportunity to bring our key message to the people; our preaching arena is the stage. I have always directed the plays that could deliver the message or the idea I thought was important and pressing for that time.

The problems set in Anna Karenina, Tolstoy's brilliant novel are pressing in all times; For modern world, modern Georgia and Georgian families they are not out-of-date at all. They are as important as the problems regarding Abkhazia, globalization, drugs, war and etc. (We have already spoken about these problems in various plays of this theater).

- What is the core of the problem and why is it pressing?

- Despite the fact that Tolstoy described the particular time and space in his novel the problems highlighted in the book can not be considered as the problems of Russia in

the 19th century only. They can be applied to all nations of the world in any time. However, the action takes place in Russia in 19th century in our adaptation. We could not have avoided this fact but in that any nation and country can face the same problem given in Anna Karenina. William Shakespeare, Moliere, Henrik Ibsen and other playwrights- they also highlighted the problems that can be considered universal and international. We, directors when staging classics simply adjust them to the contemporary epoch and situation. If a performance turns out to be good it becomes universally accepted like its literary original; you can play it in any country and foreign audience might love it. The most important is to grasp the writer's point and deliver it adequately. The love story that is described in Tolstoy's immortal novel is eternal and it can not be framed with one epoch and one nation. Of course, not all women who are in love are Anna Kareninas; Women like Anna are born once in a century but they are born in every century.

- Anna was not suffering from absence of rights. She was active in her circle and enjoyed all benefits of a woman of her class. The author shows her at saloon meetings, in opera, on a horse race... She is always in the centre of public interest and some even idealize her. Karenin was married to the woman who was desired and emulated in all Russia. Therefore, it was natural that her life and her problems were always in the center of public attention. People were interested how she dressed, how she walked and moved, how she spoke. She gesticulated during conversation and everyone liked it. Lie, cheating, pretense, filthiness was not alien for the people of her circle. But they had not experienced



great love. Anna was special and therefore, her fate is special.

I consider that artist should be interested in studying a human being, his/her fate and inner space as deeply as never before because a human being is the source of all problems in the world and only he can solve them.

- The writer (Tolstoy) describes the drama of several characters in the book. He discloses the same problem from various view points by this. These characters are in search of something; they have different aspirations and ideals contradicting by real life. They demand they want maximum from life. They are often judged by people, sometimes they find the solution to their problem, sometimes they fail but what is most important they strive for developing the highest human merits in themselves. Which line have you chosen in your adaptation?

- I often think from the perspective of which character the author looks at the novel. When I first read the book I thought it was Levin; when I read for the second time I thought it was Karenin, then Anna, then Vronsky.... This book is brilliant because the author shows us the whole society, all its classes and circles. What fascinates me most is that author does not show us the world in black and white; he introduces people with all their strengths and weak-

“Women, like kings in captivity treat men like slaves for ten thousand generations now because women had been humiliated and subordinated to men.”

Lev Tolstoy

nesses. The triangle that is most expected by the society in the performance Anna Karenina is particularly important to me. The play must not be linear with someone being right and someone being wrong. All characters are right in its way. They all have their common sense and they follow it. The interesting thing is on whose side you will stand from your view point. I will create the characters that will have both positive and negative sides because they are human beings and naturally they are sinners... They do or want to do many good things but they make mistakes because they are mortals. This is central to me.

I see a poetic love story that failed to resist the pressure from the society and became the subject of the public judgment despite its purity and passion.

- You are working on this novel for the second time, right?

- Yes, I am. When I was working on this play in Tumanishvili Theater I was interested mainly in what was the author's attitude towards the novel. We know that Tolstoy used to write diaries where he described the process of creation of his masterpieces. This is what he wrote about Anna Karenina: Anna Karenina - my diary. This is a sort of tinning fork for our artistic crew. If we make our own diaries, if we collect everything about our friends, associates, family,

relatives, if we recall what we felt about their stories and about their lives, if we manage to put all this in one focus and bring to the audience as our diaries probably this will guarantee the success of the play. This is because audience is always keen on observing what is behind the closed doors, what is in the diaries that are hidden from strangers but in this case we show these diaries to the audience on stage...

- What forms have you applied to and what novelties have you introduced in your adaptation of Anna Karenina?

- “Happy families are all alike; every unhappy family is unhappy in its own way,” the performance begins with these words and they will serve as the main theme. It is not easy to say something new.

It is difficult to work on such a big novel, maintain all aspects of the plot and make the story applicable for the audience unless a director has found a form for the play. We managed to find it: in the play the action takes place on a filming ground, there is a crew that helps in changing scenes, prepares new scenes and this helps the audience to believe that the story takes place in the time which is described in the novel. The play must be convincing. The audience will not forgive falseness. For me as a director production of comedies and love stories is the most difficult work. It is very difficult to play a person in love and to be convincing. It requires high level of professionalism. Anna and





▶ Vronsky saw each other and fell in love. It is very difficult to stage for director and play for actors. The same applies to a good comedy where brilliant actors show their mastery. In both cases if right form is not found, nothing will do. One can tell by the look, action and speech that a person is in love, especially when this love faces many obstacles just like it is described in the novel. It is about

family, destroying the family, cheating in the name of great love. The family that was created by mistake is broken. All this should be delivered with right words, rights emotion and convincing looks of actors. Therefore, it is both difficult and interesting to work on this play. We use our knowledge and experience and try to be convincing and if the audience is convinced it means that we succeeded.

- *Unfortunately, the wishes and abilities of characters do not coincide in the novel... What about the play? Are your desires attainable by the theater and how did you select the actors?*

- 75 % of success of the performance depends on the correct distribution of roles. This is the material (Anna Karenina) that should be adjusted to particular actors. Personality of actors is one of the decisive factors in this case. I can assure you that if not Andy Dzidzava, Giorgi Zanguri and Dato Roinishvili I would not have produced Anna Karenina. Their professionalism added to their personal characteristics stimulated me to take up this material. Sometimes you consider 2-3 candidates for a role but not when you work on Anna Karenina. Professional and personality must match in order to have good result. I choose Karenina because right people came to the theater. Otherwise, I would not have produced this story.

- *Tolstoy worked on Anna Karenina for 5 years. The plan, scheme of the book changed with time; the plot became more complex, personalities of characters changed as well. How long does it take to stage a performance based on such a huge material and what was the main difficulty that you came across during your work?*

- It takes 35-37 days to consolidate the play completely. This includes the time for rehearsals. However, working on the play does not end up with the premier. We continue working on the details after it is released. The play changes based on the view point of a director and actors and the objective reality. The material (Anna Karenina) is inexhaustible. It inspires everyone to do 10-12 versions of a scene and it is difficult to choose the best one. Reading of the play took us much time, big decoration and technical problems set back the time of release.

We are like archeologists digging deep, searching. It takes much time but it is worth of it. It is inadmissible to apply to this brilliant novel superficially and simply. I consider that the problems that the writer highlights are pressing in modern life too and we are trying to discover and underscore them in this adaptation.

- *I would like to know your opinion about other theatrical and film adaptations of Anna Karenina.*

- I know that Anna Karenina has been produced in Russia and Georgia. Ms. Medea Kuchukhidze staged the adaptation of Anna Karenina in Marjanishvili Theater long time ago. Sopiko Chiaureli (famous Georgian actress) played Anna. Unfortunately, I have not seen this play. As for film adaptations I know that Greta Garbo played Anna Karenina role in 1935, Vivien Leigh -in 1948, Tatiana Samoylova - in 1960s and Sophie Marceau in 1997. Frankly saying the fault of these adaptations is that they are not delivered as diaries. I could not see in these adaptations what I was searching for. To my mind they only describe the story and that is all. Therefore, they are insufficient to me.

- *However, it is easier to show the most subtle nuances of a soul in films. What methods do you use to portray characters, their actions and the main idea more impressively?*

- The crew working in harmony with each other is the guarantee to the success of any performance. Everyone attributes good performance to good work of actors and bad performance - to a director. I consider that director and actors win and lose together. Shotiko Glurjidge is the stage designer for this performance. He is one of the best representatives of Georgian theater painting. He is a very good artist. It is a great pleasure to work with him. He knows theater very well. He completely meets the demands of a director. He is a very good stage designer and painter. His stage designs always create comfortable environment for an actor and easily identified by the audience.

- *Music plays important role in your performances...*

- Moreover, if I do not understand the composition I can not stage a play on this music; when I was writing the adaptation of Anna Karenina Mahler's Fifth Symphony, Part II was in my ears. Sometimes I thought that it was written particularly for this novel. It has its own dramatic composition with its own story which is identical to Tolstoy's story. I can not imagine the staging of Anna Karenina with other music. I have changed some things from my previous production of Anna Karenina which I staged in Tbilisi but I did not change the form: in my both performances the action takes place on a film ground. The actors are different and therefore they could not have played as Nineli Chankvetadze, Goga Pipinashvili and Gia Roinishvili (prominent Georgian actors who played in Giorgi Sikharulidze's first adaptation of Anna Karenina) did. 8 years have passed since my first adaptation of Anna Karenina and naturally I have changed as a director too. I see the material from another angle but I could not change the music.

- *You have involved your students from Kutaisi target group of Shota Rustaveli Theater and Film University into the performance. Which roles do young actors play?*

- I remember that 8 years ago Mr. Gogi Margvelashvili had a group of students in Shota Rustaveli Theater and Film University. I taught them and I gave them their first roles in Anna Karenina in Tumanishvili Theater. Many of



them are now actors. It is a great luxury for freshmen to take part in a serious performance like Anna Karenina.

It is a big responsibility to play in Anna Karenina in Meskhishvili Theater- the theater of great history and great traditions. They will not forget the experience for the rest of their lives. I want to wish them all success in their future career. They are my students and as a teacher I want that they debuted on stage successfully. I try to involve them in technical work mostly. As freshmen or sophomore students they will not be able to play serious roles. It would not be inappropriate. They will get used to the environments in the theater and that is what matters now for them most of all. They help us in preparation of a good performance; they are playing the film crew and help actors in moving from one scene to another.

- "If you have not read Tolstoy do not consider yourself as a cultural man," said Gorky. He believes that Tolstoy's works are the results of highly developed Russian classic literature of 19th century. Meskhishvili Theater used to prefer mostly Georgian classic and modern dramas up to present time. How would you say about your choice and work?

- We are dealing with the material of the highest class. Interesting script is a sort of academy for a creative person: you feel that you continue studying, dig deep into your pro-



fession and become more skilled. I am sure that the actors feel the same. They have played many roles but they never stop studying and this is due to the materials of the highest class. We are telling a woman's dramatic life story. Tolstoy called his novel Anna Karenina and this tells me everything about the novel. The rest of characters are only parts of Anna's story.





Endi
Dzidzava

The main issues of Russian classical literature are love, treachery and heroism.... Are these issues pressing in modern life? Why studying the old love story? There is no love without free life; When we read Tolstoy's Anna Karenina we look for the reflection of the problems highlighted in this book in modern life. Georgians are familiar with this novel very well.

Director Giorgi Sikharulidze gave the leading role of Anna Karenina to actress Andy Dzidzava.

Andy started reading Tolstoy's works, including Anna Karenina when she was a pupil. Anna Karenina was taught at Andy's school. Andy was not enchanted by Anna's character at that time... It is natural. She could not have understood many things as she was very young. Now she even wonders why Anna Karenina's tragic story was in school program.

She read the book for the second time when she was a student. She understood what Anna felt because she

PROTEST

Against Secret Charm of High Society

• David Liklikadze

I want you to think about Anna while reading this article! There was one thing that tormented since childhood... - Will Anna ever be happy? Will the courage expressed in the name of love bring happiness?... The idea that Anna was free when she died and everyone around her was freed is a relief to me. Freedom is more important than love, is not it?...

Tolstoy's Anna Karenina appeared in European literature unexpectedly and reached unexpected heights. This novel amazes people up to now.

was in love. She managed to find common grounds with her. The third time Andy returned to the book as a professional actress and she was working on the role of Anna Karenina. Andy has been working on the role for one year now.

She knows all characters of Anna Karenina very well. Tolstoy wrote: "Anna Karenina is my diary..." Andy Dzidzava considers that one day spectators will realize that this novel is her diary too. The actress says that spectators will identify themselves in Anna, Dolly, Kitty, Levin and other characters. As for Dzidzava, she identifies herself with Anna Karenina.

Andy Dzidzava considers that Anna is an ordinary woman, any woman could be in Anna's place. Andy thinks that Anna's tragedy is Karenin's fault. They had everything except for happiness. Andy believes that

"If you want people to understand you, you must speak with them from Golgotha, you must prove truth with anguish or better with death."

Lev Tolstoy

Anna made one big mistake: Anna did not think about her son Seryozha when she was leaving husband. She knew she would lose her son but this could not stop her... However, most people sympathize with Anna; some feel sorry for her and even envy her...

Anna Karenina's personality is charming because





◀ she was first in her epoch to reject public opinion and finally, she gained what she wanted (what was the price? But most important is that she accomplished).

Andy Dzidzava likes to deal with difficulties like Anna does. She often swims against the flow. The fact that she is playing Anna Karenina's role is the example of this. When she started working on Anna Karenina's role she knew she had to be very careful. First of all because it was the adaptation of famous Russian novel by famous Russian classical writer Tolstoy, secondly because Anna Karenina had already been played in Georgia by two stars of Georgian theater Sopiko Chiaureli (in Marjanishvili Theater) and Nineli Chankvetadze (Tumanishvili Theater) and finally it is the most serious role in her career so far.

Vronsky changed Anna Karenina completely. A new feeling evolved in her. She realized what love was. When Anna was getting married to Karenin she was sure it was the right decision. Assumedly it was calculated marriage...

She made a mistake when she married Karenin and when she followed heart and left husband for Vronsky. This was because she thought that she was the strongest woman but in the end she turned out to be an ordinary one.



Moreover, Anna was considered as a "peace dove" but in the end she became a neurotic and jealous woman who killed herself.

Anna's all battles are bound for failure... She loses all her battles but in the end she is still a winner.

Andy Dzidzava is going through an unpaved way. Her Anna is an amazing and strong person.

Free, original, somehow extravagant... proud and absolutely independent - this how Andy sees Anna. Struggle for mastering the world where Andy would establish her artistic vision and creative principles. She struggles against high, "delicate" ideals of "romantic" century and opposes them with rough, strong, healthy, willful and dynamic art.

One can feel the scent of a new century, new epoch, tense rhythm in Dzidzava's Anna...

The actress created this character with original artistic vision and style. This work is the best in her career. It is also difficult to say where she took her style from. Her work is so unique... It is obvious that Dzidzava created combative Anna's person. If an actress does not have strong and inexhaustible sense of imagination she will not be able to create the character.

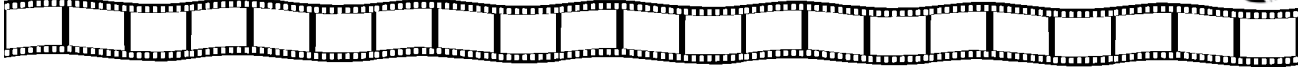
With her strict slender Andy looks like a lady that was brought up in St. Petersburg. However, it is obvious that she has more inner freedom than ladies from St. Petersburg. Her freedom is natural, in born. Therefore, she transformed in Anna very naturally.

The director Giorgi Sikharulidze faced more serious challenges now than in Tbilisi when he worked on Anna Karenina's theater adaptation for the first time.

Giorgi Sikharulidze has proved once again that he is a professional and has total control over the space on stage. The process develops all over the stage: proscenium, moving stage, bridge hanging over the stage, stairs and so on. Sikharulidze divides stage and then joins it with united action.

There are many preconditions for considering that ▶





her or when her love was destroyed by her pregnancy she looked calm.

Her each scene with Vronsky, Karenin, Lydia, Dolly or Kitty is a catalogue of defeat and misfortune. Everything seems to be against her. But she manages to communicate with the audience very easily.

Andy Dzidzava is a fortunate actress. She usually has many supporters in the pit. She always stands out of her colleagues. She moves forward steadily. No one can stop. Her biography proves that Andy is devoted to theater.

She and her character have much in common...

A proud soul can not be broken, it must be punished.

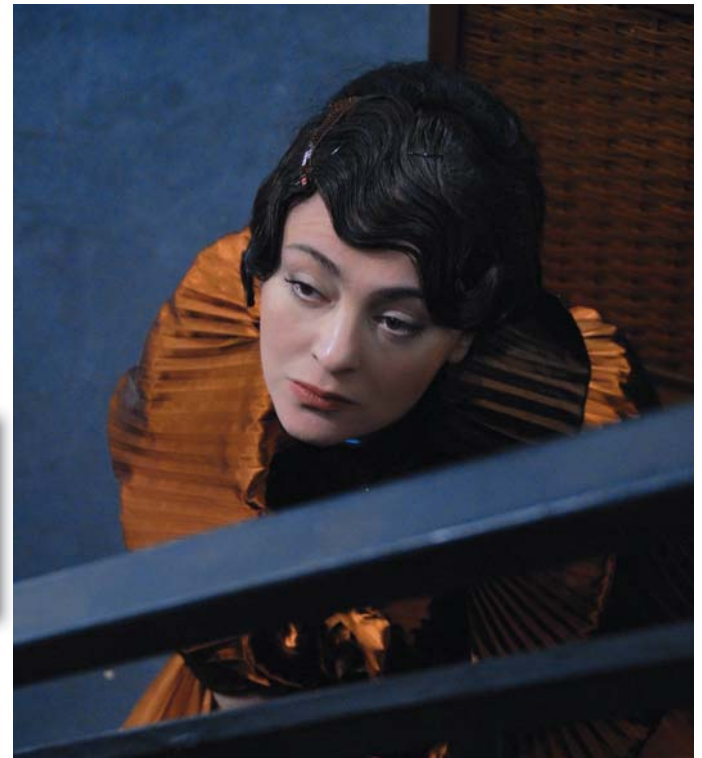
Anna must be punished...

Faceless crowd on one side and Vronsky and Karenin on another...

Anna is due to die

She abandoned secret charm of high society, high position, luxurious life...

She knew she would have to pay high price for the crisps of happiness she had taled away from life...



Do not judge Anna for her ingratitude. It is not her fault. She was created for unfortunate love. She decided to revenge on the society but failed and she escaped. But time took revenge in stead of Anna. It (time) brought loneliness to Vronsky and Karenin and Glory and recognition to Anna.

♦ this performance will be successful. The first and most important factor is Andy Dzidzava.

I will be happy tomorrow! But happiness does not have a tomorrow, as well as yesterday. It does not remember past and does not think about future; it has only present time, only one second in present day. We can not even

"In order to learn what is moral we must learn what is immoral so that we realize what we can do and what we can not."

Lev Tolstoy

imagine how Andy Dzidzava takes everything close to her heart. It is amazing how she reveals her feelings. An actor is never alone on stage. There are two Andy Dzidzavas there. One is acting, another is controlling. She is both happy and unhappy... You might think that she (Anna) is never happy; only when she was in Italy (in fact she was not happy there too). Her (Andy's) play brings admiration and happiness. Action is a reward. To act, create, fight against reality and win or lose - this is happiness characteristic for a woman from high society. She hides her torment behind calmness. She is calm when she has everything and when she loses everything even when Countess Lydia insulted



eXtrAorDinary

• Maka Chinijishvili



The audience will not see the Vronsky they know from the book or other adaptations on this performance.... The character will be completely new, shown from different angle.... The epoch and the status will be the same, but Count Vronsky's inner world and attitude towards love will be displayed in a different way. This is because this kind of love story is not unique for 19th century... There will always be Vronsky, Karenin and Anna in this world...

Actor Giorgi Zanguri can not speak about his character -Count Alexei Vronsky without emotions.

He was offered this role before the work on adaptation was over. He did not hesitate and agreed. Why should he have hesitated?! It is a great honor for any actor to play in Anna Karenina and Vronsky is a dream role for many actors. Not everyone is bold enough to deal with classics and Anna Karenina is classics. I think that a creative person should take a risk and must win. This material is not linear. It is very deep. I have read the book many times after I was offered to play Vronsky," says Giorgi Zanguri.

He considers that he has found his Vronsky. His character was

created by three persons- himself, Tolstoy and Giorgi Sikharulidze. "When you read the novel you somehow see the characters. A reader has the face of Vronsky, Karenin, and Levin and so on in his head. I want to destroy this imaginary face of my character," says he.

It was not difficult for him to find a Vronsky in himself. He tries to understand the feelings of his character. "Sometimes you fight with your character and sometimes he fights with you. You might not agree with the character's standpoint but you must follow his logics. I must not be Giorgi Zanguri in Vronsky's role. We are different but I agree with him. In real life I might act as he did. I understand the feelings of this man. I justify all his steps. He fell in love and did not set back. Anna Karenina is a love story. Two people struggled for saving this love when the whole world resisted them. They went through all stages: sympathy, passion, love...they betrayed, married, escaped- they experienced everything."

Love has many facets but no limits.

Giorgi Zanguri loves his character very much. When someone accuses Vronsky in tragic death of Anna, or considers that he did not remain loyal to Anna's love till the end, or he failed to

"A man is free when no one can resist him in doing what he wants. This WHAT is love."

Lev Tolstoy

get to know Anna deeply, he feels as if he is accused; he tries to defend Vronsky and justify his action... he can argue endlessly that Vronsky was not a lover that destroyed a family, but he was fighting for love.

"Only one person can not save love. Sometimes one from the couple turns out to be weak. Anna killed me when she killed herself and Karenin won," thinks the actor.

"You should not get tired from walking on the pave of love.

Vronsky was not tired, he changed his face only.

Spectators will identify themselves in various characters of the performance. I am sure there will be many Vronskys, Annas, Karenins, Levins and they will see that their story can occur to anyone in every century..."





Some Traits of Karenin too...

When he found out that Director Giorgi Sikharulidze was planning to produce Anna Karenina he thought -"Vronsky?!" When Ms. Nana Kajaia asked journalists to prepare articles on performance Anna Karenina I thought "Vronsky?!" too. No, not Vronsky... Count Alexei Alexandrovich Karenin - DAVID ROINISHVILI.



"I thought that I would play Vronsky. If it was up to me I would play Vronsky. There are some similarities between me and Vronsky...but Karenin's role fits me more because I am almost the same age as Karenin..."

- Probably you read over Anna Karenina.

- Yes, I did. You discover new details in a book every time you read it over. This is ten times true if you deal with the book every day. Anna Karenina is classic and you discover new interesting details, nuances every time you read it over.... They emerge on surface gradually both when you work on a character and when you play. You might have played a role 99 times but you discover a new, maybe insignificant detail on the 100th play. This detail can fill your character....

- Count Karenin does not appear in book and your theater adaptation very often but his phantom is always out there.

- Karenin is a monster.. You can tell from his character, from the relations he has with other people especially with Anna.

- Does he love Anna?

- Yes, why not! Maybe he is not a monster because he loves Anna... I do not know... One thing is how I see the character and the other is how audience sees him. It is hard to say that any of characters is completely positive in this story. There will be variety of viewpoints about Anna, Vronsky, and Count Karenin... All characters, especially negative characters think that they are right. When I work on negative character I try to find what he has done right. This kind of work is difficult and you should treat it with caution. You should be attentive to details; otherwise, your play might go in a wrong direction. This is true not only for theater but for real life too.

The actor looks for antique glasses before we start our interview. I have one but I need it does not give me a look of a strict man", he said:

- Is not your character strict enough without glasses?

- No one can tell you exactly what kind of person you are. It is a bit difficult to identify our inner world.... Karenin never leaves the frames of etiquette. When you see Karenin first you might not understand why he is considered a monster. I have experienced the same thing in real life. Sometimes I think about a man or a woman why people do not like him/her? But after I while when I get to know the person I realize that something is really wrong with him/her.... There is also intuition which sometimes defines our attitudes to particular people.

"All kind of judgment destroys love."

Lev Tolstoy

It is difficult to see the inner world of a person unless you know him/her for a long time. You must share common experiences in life.

My personal feelings, the examples from life helped me to disclose my character...The personal experience, the problem raised in a play, artistic skills, the director's vision create the character.

- Maybe Anna's passionate love to Vronsky made Karenin even stricter.... Can passionate love make you forget everything, even your child?





◀ - Yes, it can, even though it is hard and bad, but it is possible! Maybe it was Karenin who determined Anna's decision to leave family. Maybe he forced this sensitive woman to do so because what he lacked was feelings. If there had been more feelings in Anna's and Karenin's relations this tragedy might not have happened... I feel sorry for Karenin. He was so sure of himself that he would have never imagined that this would have happened to him. He was absorbed by the state and that was his personal tragedy.

- The adaptation of Leo Tolstoy's novel is being presented in Kutaisi Theater amid the current situation when words "Russia" and "Russian" irritates the Georgian society....

- Even though Anna Karenina is not a political performance it brings Russian soul into the theater. However, the topic is, was and will be pressing for every nation in any time. The story is about the relationships between a man and a woman, family and society and it does not matter they are Georgians, Russians or Americans...

I am playing Georgian Karenin. There are many prototypes of Karenin, Anna and even Vronsky in Georgia.

I do not think that this should be Russian performance in terms of style, decorations, there might be some details but I think the performance will be completely Georgian.

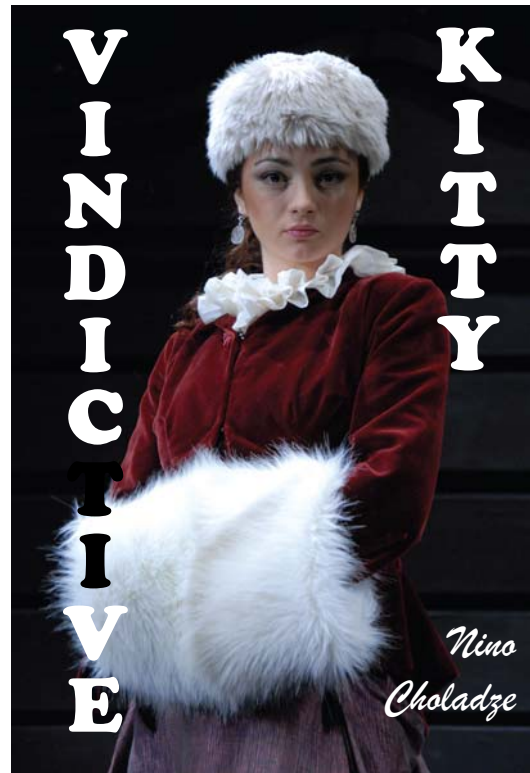
... Ordinary summer day in Kutaisi- warm and chilly... We have finished speaking on high-flown issues, but somehow I can not say goodbye to my interviewee so immediately...

- Probably you have something to add?

- Maybe... I do not know... I have always thought that my personal experience placed me near Vronsky but now I realize that I have some traits of Karenin too...

Some traits of Karenin too...

So actor Dato Roinishvili is now Count Alexei Alexandrovich Karenin...



• Maka Chinijishvili

Nino Choladze is looking forward to the premier of Anna Karenina. She is not debuting in Meskhishvili Theater but this is her first role after an interval. She had always wanted to work with Giorgi Sikharulidze, the manager and director of Meskhishvili Theater. She says she enjoyed the work very much.

The director is amazing and besides she has very talented and famous partners- Giorgi Shalamberidze (Levin) and Giorgi Zanguri (Vronsky). Mr. Giorgi gave me freedom.

"Simplicity is the primary demand to moral beauty. In order to sympathise with a character a reader must see as much weakness as kindness in him... Lev Tolstoy"

Lev Tolstoy

My character changes during the play in an interesting way. The role is rather difficult. Kitty is an example of how a Barbie doll turned into a village dweller woman," says Nino.

Kitty was a little dreaming girl. Probably that is why she lost in a competition with Anna.

The distinctive feature of my character is pride. She does not love Levin. She tried to take revenge on Vronsky by marrying Levin, she feels abandoned and she made this decision out of pride. It is very interesting to work on a role. The main line existed from the beginning but new details are added day by day. Giorgi Sikharulidze leaves the process of creation of a character to you and then he kind of polishes the character," says she.

She is trying to find the traits of Kitty's character discover independently. If she manages it she is happy. It is not difficult for Sikharulidze to work with her because Nino is a talented actress. The audience will see it on the first night show.





Because...

*He is frank and mysterious, charismatic too....
He was 14 when he wrote his first poem. He took part in school performances. He already knew by that time that he would become an actor. Giorgi Shalamberidze's debuted as an actor in Kutaisi Lado Meskhishvili Drama Theater. Later he was wrapped up in Tbilisian Bohemia. He studied under supervision of Professor Giorgi Shintashvili in Tbilisi Shota Rustaveli Theater and Film University. At the same time he worked in Free Theater (played Marco in Khidi (Bridge), Kotsia in Gushindelni and a professor in Dzveli Sakhli (Old House)), he also participated in poetry nights. Now he works in Meskhishvili Theater in Kutaisi. He plays Konstantin Levin - one of the leading roles in Anna Karenina.*

• Lela Cecadze

Actor's profession is characterized with process of searching which is positive for professional development. This process is often long and exhausting. I want to ask you how the character of Konstantin Levin entered your world.

This is rather sensitive issue to me. The role is quite difficult. You create a character based on the original novel and then you combine it with the director's version. In this case we have agreed on many details but many things remained under question. In the end we shaped the character by removing unnecessary traits. You adopt all the stresses and happiness of your character and he becomes part

of you. When you grasp the main point you try to follow it and your character becomes stronger in you. Therefore, you become productive and inspiring for the director. I can not say that I have reached the perfection. I finish working on my character when I am familiar with him completely and I realize that I have completely transformed into this character on stage. It is a long process and does not end up on premiere.

*- Levin is very impulsive.
Where is the emotional line between Levin and you?*

"The ideas of great people have been tested by time."

Lev Tolstoy



- I think I am much more emotional than Levin is. He is calm and reserved. We are complete opposite. However, it is more interesting to work on the character that has nothing to do with you. You have to think and work hard and that is very interesting. There is one scene when Levin meets Kitty for the second time. He wants to ask her to marry. He is very confused; he does not know where to start from, what to say. The director addressed Kitty (Nino Choladze) and said:

I want you to be dominant and make Levin say what he wants to say to you. You Levin! You must help her to use your modesty. You should act the way you would have never acted in front of a woman in real life.

It is the most important that the actor's personality does not dominate. You must act another person. A good actor can play various characters. However, I admit that sometimes I find similarities with my characters because they are ordinary person only literary characters.

- You and Nino Choladze debuted in a performance named "Tsvimis Gamkidveli" (Rain Seller) in Kutaisi Lado Meskhishvili Theater years ago and you were partners.. Both of you returned after a long interval and you are again partners. You love Kitty. She is the woman of your dreams. You try to escape from her. Your Levin does not completely match with the literary counterpart. Why?



• Lela Khachapuridze

Almost every man has wished to be a Vronsky, but always remained Karenin. All women have desired even for a minute to have the courage of Anna Karenina but remained at home with husbands all their life... The wish to escape from the reality and fear of what you are wishing has always haunted the obedient people... However, there are others who are invisible but strong, calm, happy with short moments of happiness.

She must perform in front of Georgian audience - quiet, family lover, thinking only about children and husband, honest mother and wife. A woman that does not think about herself because she worries only about her family.

The representatives of high society had many dreams... She married her husband with dreams about happy future, she thought he husband would match her ideal of man. That is why she could not reconcile with the fact when her husband cheated on her first. She had a heart-to-heart talk with Anna Karenina, her sister-in-law but then she got used to this "burden". Slightest positive changes in her husband made her happy; she was the woman who was in love with love.

❖ Dali Basiladze will play Dolly, Darya Shcherbatskaya for Georgian audience... She has much in common with her character. However, Dolly's extreme obedience and



"Mental and ethical always coincide."

Lev Tolstoy

absence of protest irritates the actress a bit. This Georgian actress wants to add different traits to and emphasize invisible nuances of Dolly's character.

❖ The Dolly Dali Basiladze is playing was an active defender of women's rights on the meetings of 19th-century high society. She argued when women's abilities were underestimated; when someone would say that education would not benefit to the women - they would not pay proper attention to their families. She was trying to publicize women's

abilities and prove that women are equal to men. She liked modest, honest people... She thought about equality of nobles and peasants... She liked the honest, loving and large families of peasants... She spoke with peasant women as they were her friends. The latter respected her for this.

❖ From the perspective of 21st century Dali Basiladze values Dolly's strong character. She thinks they have some common traits such as strong character. These similarities help her to realize and express Dolly's personality and slightest changes in her (Dolly's) character.

v v v
Scene, theater full of people, Dali Basiladze in the role of Darya Alexandrovna. The actress has to play a violet among weed on a frozen land.

◆ - Because.... Well, I think people should decided themselves whether we made a good decision or not. However, I think that the performance turned out to be interesting. The stories of Levin and Kitty are developed separately in the novel; the same is in the performance. This displays the inner world of both characters even better, emphasizes the abilities and responsibilities of Levin as a person from a wealthy family that he often underlines. He is a strong person. He feels comfortable both in a village and beside Karenin. He always underscores his position in the society especially during his rivalry with Vronsky. Once Vronsky mentioned how boring the village life is. Levin answers him sharply: "You will not be bored if you have work." With this he says both to Kitty and Vronsky that he is a strong, confident while idler city dwellers are

fed up with everything. Finally, Levin marries Kitty and they have children. He has everything he had wished for but in the end he decides to leave secular life and go to monastery. No one has done such adaptation up to present time. This idea came to us on one rehearsal.

"Let's make him leave the family?", "Why not. It will make people think," we thought. Levin leaves when he has everything he had wanted.

/// - Russians did Anna Karenina's film adaptations several times. Americans did too. Which adaptation do you like most?

I have seen neither theater nor film adaptations of Anna Karenina. I think it is good because otherwise I would have been under the influence of these adaptations. I would gladly see them after the premier just to make analysis. It is im-

portant that I shape the character myself.

/// - What about another muse - poetry? Is it forgotten when you are on stage?

- When I am on stage I think only about my character and the play. Everything must be well though of so that we attain good result.

/// - When you play you work with your mind, heart and body... How do you concentrate before premier?

- I do not do anything significant. I like to be alone for several hours before the first night. No talking, no questions. Silence helps me in concentration... Artistic crew is also very important. This is my first performance in Kutaisi after an interval. The people whom I love are here. We work on this play together and I believe that Anna Karenina will impact on artistic life of Georgia.



**Countess Lidia Ivanovna –
EVA KHUTUNASHVILI,
Honored Actress of Republic of Georgia**

“Every creature has an organ that indicates to the place in the world. This organ is mind for a human being. If your mind does not indicate to your place in the world you must know that it is not the fault of world’s social order, it is the fault of your mind that you directed in a wrong way.”

Lev Tolstoy

Tengiz Javakhadze, the actor of Kutaisi Lado Meskhishvili Drama Theater often applies to the principle- it is better for an actor to play in a classical performance than in a bad one.

• Sopiko Kanchaveli

“It is good when the director gives you this opportunity. The rhythm, the spirit is different, all in all it is classics,”- says Tengiz Javakhadze.

He returned to the theater in performances Gushindelni and Diderot after five years. Now he plays Stiva, Anna’s brother in Anna Karenina.

I have an episodic role but I want the audience to remember me. I am very nervous, I must say. My character is free from emotions and lives as he wants. It is not difficult to play this role,” says Tengiz Javakhadze. The director wants Tengiz to express the least emotions, to be cold and complete opposite to a Georgian man. He starts thinking about Stiva at night.

“Thinking at night is called a thread. It must not be torn until morning. You must bring it to the stage but when the process is procrastinated some things are lost and emotionally less binding... Actor should try to maintain all emotions and memories. I think a lot about my role,”- says Tengiz.

Stiva

The similarity between Tolstoy’s Stiva and the actor is only visual. Both have long hair and beard. The actor changed his appearance for the role. Otherwise, he has nothing to do with Stiva who considers that life is only for enjoying oneself. He often jokes that he looks like a cave man in this beard and long hair but he says he is ready even to dye his moustache in green if it is necessary for



“Look for bright and not dark sides in a person.”

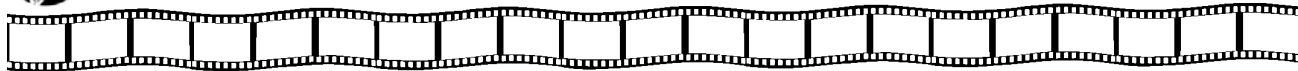
Lev Tolstoy

a role.

He found prototypes of Stiva in Georgian society of 21st century easily. There are many Stivas around us; they have everything but only for themselves. They do not care about outer world, including family, politics, public opinion and the problems of other people. This is problematic issue in modern life. However, it

is a fact that the relations between Anna and Vronsky are much more pressing,” considers the actor.

Taking into account above mentioned it was not difficult for Tengiz to work on Stiva’s character. His Stiva is different. It is a man who can tell the horse by blemish and the man who is in love by eyes... *He is different...*

*Magda
Geradze*

ACTRESS WITH NEW THEATRICAL CHARACTER

• Gvantsa Javakhadze

“Be fair with children and keep promises. Otherwise, they will get used to lies.”

Lev Tolstoy

In Anna Karenina I have a new theatrical character. In Gushindelni I had a dramatic role. In Anna Karenina I play a calm, serious elderly woman.

I play Anna's son's- Seryozha's nanny who is Karenin's assistant in household management as well. I have a wonderful partner - Datuna Kokhreidze. He plays Seryozha's role. He is a very sweet boy and amazing partner. He works with enthusiasm and passion. He says only one word in the performance. Because of this he wondered if Seryozha was dumb. Another partner of mine is Giorgi Kiknavelidze, Giorgi's (Giorgi Sikharulidze,

the director of Anna Karenina) student. He plays a servant. He is a very good person and a good partner. I play with Dato Roinishvili (actor playing Karenin) in only one episode: he looks at us with powerful glance that might kill someone. I play in one small scene with Ms. Eva Khutunashvili. It is a great privilege to me to work with her again. Mr. Giorgi Sikharulidze (director) has different style of working on a play. He takes into account an actor's idea and follows him and this I value most. For instance, there is a scene where Seryozha runs across the stage and I thought on one rehearsal that it would be a good idea if I called him when he ran away. Giorgi (director) was a bit irritated that day so I hesitated to disclose my suggestion to him. I told only Andy (Andy Dzidzava, actress performing in Anna Karenina's role). Andy told Giorgi about my suggestion but I did not know about it. On the next rehearsal

he offered that I called Seryozha. Andy has not played a serious role like Anna Karenina before. It is her most serious role in her career. She has sufficient life experience now. She has recalled what might be forgotten during her absence from theater. Therefore, she is ready to play this role. I wish her success and I am convinced she will succeed. It is clear from her rehearsals. I wish success to all actors - Dato Roinishvili, Giorgi Zanguri, Nino Chladze, Ms. Eva, Giorgi Shalamberidze and most of all to the director. I can guarantee everyone that it will be a great play.

Footlights

*David
kokhreidze*

I was enchanted by beauty and charm of theater in childhood. As they say, I grew up in stage coulisses. I liked that the stories in theater elicited real life in many cases. Therefore, many plays were not difficult to me to understand. When Mr. Giorgi Sikharulidze offered me to play Seryozha's role in Anna Karenina I was very happy and frightened at the same time because it is my first role in the theater. I will be playing in Lado Meskhishvili State Drama Theater and it is a huge responsibility.

To my mind, this performance is on a pain and sorrow of a mother caused by the fact that she had to abandon her son, Seryozha- my character.

I feel sorry for Seryozha. His heart is broken because of the conflict between parents. He is a child that lost his childhood. I say only one word "mother" but I like it. This word is enough to me.

When curtains are up I will have to go on stage..

Maybe...

Footlights reflected in my eyes...

First steps on stage...

I will not be embarrassed or frightened.

After all, my mother is an actress...

Thank you for giving me the opportunity to work on this role.

Datuna Kokhreidze

Reflected in Eyes



Mirian Maghlakelidze - Street Musician

• Gvantsa Javakhadze

I play the role of street musician in Anna Karenina. I sit on the stage alone and play beautiful melody. When my teacher Gocha Porchkhidze started teaching me to play this melody on flute I did not know where I would be playing it. Then I found myself into the theater, Mr. Giorgi Sikharulidze listened how I played. He explained what he wanted and this is how I became a small part of this great performance. I appear on stage only twice -at the beginning and in the end and play on flute. I play the theme of Mahler's symphony. The melody accompanies the meeting of the main characters in the railway station. This melody is an indication that love is seeded in the hearts of Anna Karenina and Vronsky. This is the love that becomes stronger and stronger and finally



HE WAS BORN IN 1996. HE IS THE SON OF GIORGI MAGHLAKELIDZE AND IRMA SULAKADZE. HE HAS FOUR SISTERS. ALL FOUR ARE VERY TALENTED. THEY COMPOSE POEMS, MUSIC AND PAINT. HE STUDIES IN THE 7TH GRADE OF KUTAISI PUBLIC SCHOOL # 8, AND IN THE FIFTH GRADE OF M. BALANCHIVADTIK ZE CENTRAL MUSICAL SCHOOL.

ends up tragically ...

I am very happy that I chose studying on flute. I could have chosen playing on piano or violin like my sisters. It is so wonderful that Mr. Giorgi needed a boy who played on flute for his performance. It is so wonderful that I was chosen. This gave me the opportunity to become the part of this play. I saw the inside of a theater. I learned how a performance is created, how difficult and interesting it is. When you watch the play you can not feel it. Now I know that theater is the result of hard work. I do not know if I will be able to work in theater in the future but I will always be grateful to Mr. Giorgi and to all those people who introduced me with theater and art. My small role imposes big responsibility on me and I will try to cope with it. Thank you!





A Film Director or a Philosopher in Love?!

• Ketevan Berdzenishvili

The word beginning makes difference for happiness and unhappiness.

“Happy families are all alike; every unhappy family is unhappy in its own way,” Tolstoy begins his novel Anna Karenina with these words

Dato says these words at the beginning of the performance.

You might think that these are ordinary words but in fact they make the beginning...

Then starts the performance on the film ground.

He is a fan of cinema; probably that is why Giorgi Sikharulidze gave him this small but important role of film director in Anna Karenina.

Dato Gachechiladze returned to Kutaisi Lado Meskhishvili Theater after several years of absence. It is actually his third return. He says he returned because he wanted to share his new ideas, show all his abilities to the spectator. His artistic career started in the Puppet Theater, and then he proceeded studying on director courses, which he did not finish. He has played several small but racy roles in Lado Meskhishvili Theater. From the roles he has played



David
Gachechiladze

“A literary material can be spoiled by false note and absence of moderation.”

Lev Tolstoy

in theater stands out Inspector Macbayn in the Visit of the Inspector by Prislei. He is young and handsome; many girls are in love with him. He was rather popular. Dato has played small parts in several films but the public recognizes him mostly due to commercials. Now Dato Gachechiladze is playing in Levan Akhobadze's semi-documentary film about the events of 1921 when Soviet

governance was established in Georgia. He plays Shalva Eliava. When he was younger he wanted to play Mercusio in Romeo and Juliet, now he would gladly play King Lear and Richard III - a big scoundrel as he calls him. Apart from playing director in Anna Karenina he is experimenting in one of the coziest and pleasant places of the theater - Night Library. He is a waiter offering cocktails and politeness to the audience...

If I were a film director and I was shooting a film Dato Gachechiladze would play a philosopher in love there. I would give him psychological roles too and prove to everyone that he is a brilliant actor.

The curtain is up: "Happy families are all alike; every unhappy family is unhappy in its own way" - I wish you a happy beginning!





Traits for Artistic Portray



Shota
Glurjidge

I have been working in theaters for 26 years now. Initially, I was Giorgi Meskhishvili's assistant. Then, in a few years he gave me an independent work in Tbilisi Marjanishvili Theater. I worked there with director Medea Kuchukhidze and I am grateful to her. I was very young - a student when she gave much credit of trust to me. The confidence in me that she expressed determined my future as a stage designer.

- Is professional understanding between a director and stage designer important? Please tell us about Mr. Giorgi Sikharulidze. You have worked with him on other performances as well, right?

-No, we have not worked much. I worked on his Bambaziis Samotkhe (Fustian Paradise) only. I have seen his plays and I think that he is an interesting director. As for understanding if a director and stage designer does not get along with each other the performance might be ruined. They must have good relations. It is very difficult to separate the work of director, stage designer and composer from each other in modern theater. Many directors are familiar with art very closely. Many famous directors used to be stenographers - Dzepireli, Robert Willson ...

- Unfortunately, I have not seen your works, except for these two (Bambaziis Samotkhe and Anna Karenina) but I think you prefer the design that covers the whole stage.

- You have a big theater, it is great. I have been in many European theaters and I have rarely seen the theater like yours. It is very big and therefore, requires big decoration.

- Have you even refused on decorating the play?

- Yes, I have. When one does not know what to do one might do harm. I refused not because I am arrogant but because I realized that I could not do my work

**"Time is movement -
never-ending and with
no intervals."**

Lev Tolstoy

well.

- Did you agree to work on Anna Karenina immediately?

- I could think about nothing until I read the adaptation. I even thought that it was impossible to play this novel on stage. But then I understood that this adaptation of Anna Karenina offered many opportunities to me. It is not Tolstoy's novel Anna Karenina - the concept is completely different and the form is different as well - Giorgi decided that the action would take place on a filming ground. This gives you the opportunity to choose particular scenes from the novel. Otherwise, it would be impossible to create the decorations for the play.

- What did you emphasize in your decorations?

- The emphasis I made was based on the director's concept. Sometimes stage designer offers and director agrees but in this case I followed Giorgi. We have agreed that the action takes place in an old, abandoned railway station; the spirits of this history come alive. It is a bit sentimental but I think this is what modern art lacks. I think there should be more feelings in art.

• Gvantsa Javakhadze

- Any performance has its color. What color is Anna Karenina? I do not mean decoration.

- I have my own perception of 19th century Russia. I do not like bright colors which have become popular in stage design under the influence of fashion design. I prefer the color of traditional/classical theater. I think this performance has a very interesting color. It is the color of threadbare, old photo. This color delivers particular disposition to the audience.

- Do you think that the decorations must declare the epoch in which the action takes place by all means?

- No, not at all. Any object can serve as the indicator to the epoch. There is no need to emphasize the period with painting.

- You did not work on costumes in this case, right?

- Yes, that is right. I prefer to work on costumes myself but as Anna Karenina had been performed before in Tbilisi and there were ready made costumes we decided not to change them.

- Is it possible that costumes will not fit in your concept?

- I thought about it and I was a bit afraid but when I saw costumes I realized that everything would be fine. They fit in the decorations very well.

- Actors say that each role makes them better professionals, is it true for stage designers as well?

- Of course it is. You become more skilled, better professional and besides you work in different environments and you must fit in them. As a man grows up till particular age, the same is with profession - you study, become more skilled. I think if you did not learn anything before 40 then you will learn nothing. You simply change according to the environment. When I recall my previous plays, I think, I would have done many of them in a different way.



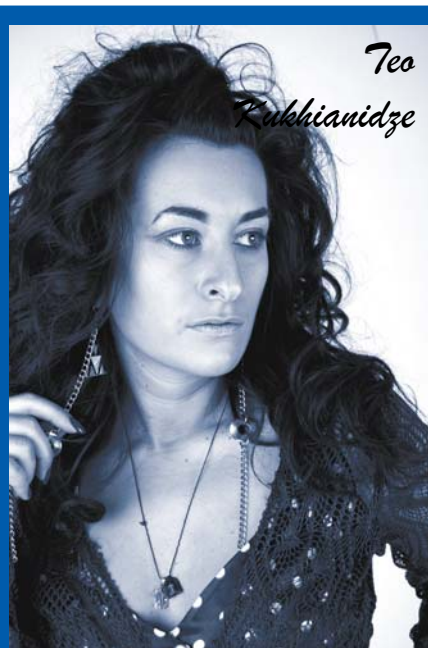
I am trying to tell a story using costumes . . .

• Gvantsa Javakhadze

I have graduated from the Faculty of Decorative Design of Massive Shows at Ekvtime Takaishvili Culture and Art University. Then I continued my studies at Shota Rustaveli Theater and Film University. I studied stage design there. I decorated several performances as a part of my education program at that time. I started my career in a State Theater in Gori. I worked there on a performance Tseros Prtebi (Wings of the Crane; director Ramaz Ioseliani). I worked on Suramis Tsikhe (Surami Fortress; director Maka Kikacheishvili) and Richard III (director Kakha Bakuradze) in Free Theater in Tbilisi; also on Who is Guilty (director Soso Nemsadze) which was first staged in Shota Rustaveli Theater and Film University and later in Theater Globe. I worked as an executing designer in Marjanishvili Theater for a short period of time. I had my own cast iron workshop where I worked for 7 years. I had numerous exhibitions both in Georgia and abroad. My works were exhibited here in UN Regional office in Tbilisi.

❖ I met Giorgi Sikharulidze when I studied at the Shota Rustaveli University. When Giorgi offered me to make costumes for Anna Karenina I felt happiness and responsibility at the same time. I had to do difficult work in a short period of time. I had been ordered to make and bring masks and other accessories to Kutaisi. When I returned to Tbilisi Giorgi called me and offered to work on Anna Karenina's costumes. I was shocked and happy at the same time. The most problematic to me was lack of time. Generally I attend rehearsals and I am totally involved in the preparation of performance. But this was not the case with Anna Karenina. I had to think about each character. I had to present the drafts of all costumes in a week.

❖ When I started working on costumes the scenery was already complete. However, I continue clarifying some details up to present time. I take into account the color and other characteristics of scenery. I often speak with Mr. Shota (Shota Glur-



✓ *ORIGINAL as an artist can be;*
✓ *FRIENDLY and OPEN HEARTED...*

jidze, stage designer) and agree details with him.

❖ Anna Karenina has very many costumes. Why? Because her mood changes many times. When she is in St. Petersburg she is one person and when she is in Italy she

"Do what you can do yourself without bothering others."

Lev Tolstoy

is another person. In Italy she is happy and her costumes must reflect this mood. Anna Karenina's nature is elicited in all her costumes but her mood is depicted in colors. The colors of her costumes are chosen based on Anna's mood. For instance, in the first act all her costumes are made with the combination of black, white and grey. In the second act her costumes are more colorful, free and elicit happiness because her mood changes. At the end of the play white is dominant. Anna is happy but not completely. Therefore, I added some elements of black.

❖ Vronsky is very interesting. His character is not linear. At the beginning he wears military uniform but his character and therefore his costume change when Anna appears in his life. However, he is nostalgic to his military uniform... Generally, I am trying to tell a story using a costume...

❖ This is Russian classics. Therefore, I think classical colors would perfectly fit in this play. Bright colors are unsuitable here. Everything, including costumes should look like old, shabby, faded color. The scenery shows the same....





*Kakha
Shartava*

• Natia Chubinidze

“Anna Karenina is classics and due the time when the action of Anna Karenina takes place, it requires more attention than modern performances do. The performance is rather complicated from technical view point. There is huge scenery - big iron constructions, stairs, and bridge on stage. Besides, there are 16 people on stage that play the crowd at railway station, opera and the ball. Each of them must know how to move on stage. And of course the costumes, they create the epoch.”

Process...

— “Actors had to work hard to fit in scenery naturally. It is hard to work amid big constructions on stage. Actors must run on stage, run up and down on stairs. The imitation of railway station must be created with movement. Actors need to get used to the space, scenery. They must be familiar with them.

It is always very interesting to work with Mr. Giorgi.”

Impromptu Justified for the Perception of Beauty

With no Table Rehearsal...

Thought transformed into feeling. Movement brought a feeling. Huge constructions moved. Single scene can depict a great story. Roles were telling a story with the movements of iron construction. It was not an ordinary story, it was a story about Anna Karenina. We are telling you about the ideas of a “plastic surgeon” (sorry for introducing medical term in art) that created this big story. Fixed movements have disappeared from theater. It is good but we shall not speak about it now. Impromptu justified for the perception of beauty.

Phase...

Kakhaber Shartava is a drama theater actor. He used to work in Movement Theater. He appeared in Lado Meskhishvili Theater with Giorgi Sikharulidze's recommendation. He made his first steps in stage movement in this theater. Successful but was followed by successful performances. Kakhaber Shartava worked on actors' movement on stage in Anna Karenina directed by Giorgi Sikharulidze.

— “Giorgi Sikharulidze discovered that I can do this. I took my first steps in this profession in this theater. I worked on plasticity of actors in several performances. In Anna Karenina we made particular emphasis actors' movement and combined it with plasticity. This is a new stage in my life. Plasticity art is one phase of my life and stage movement is another.”

The more life phases the more successful these phases are. He is working in an interesting and special sphere. He transforms verbal message into action.

Accents...

— “I had to work on movements and plasticity of actors in this performance.

“Stage movement had interesting and specific features that makes it different from drama. It does not require table rehearsal. It is impossible to me to plan stage movements without actors, scenery and music. Ideas come during work. We decide who walks to which direction on stage rehearsals. We pay emphasis on visual. Stage must look beautiful and perceived easily by the audience.”

Matching...

“I am creating movements for actors based on their plasticity... It is necessary that my idea and the abilities of actors coincide.... It is a simple way of gaining what I want. I never ask the actor to do something that goes beyond his physical abilities. When actor's physical ability and my idea match we have good result. If you saw correctly and explained correctly you succeed. To me, there is no man that does not have plasticity. Even physically disabled has his/her plasticity. If drama and plasticity are well combined a performance will be grand and spectacular.

There was a combination of plasticity and drama in performance Gushindelni. As for Anna Karenina - in this case we chose stage movement with elements of plasticity.”

Will not be Boring...

— The performance lasts for a long time but each scene is so beautiful and emotional, movements of actors are so delicate, the scenes are so beautiful that I am sure the play will not be boring That is the story about the creator of stage movement for Anna Karenina. Phases, accents, processes, matching, beauty. I hope it was not boring.



• Eka Kukhalashvili

“There are no big role and small roles..”

Probably not everyone will agree with this famous phrase but it can be generalized on all professions and rendered to the “roles” various professions play.

You all probably know that not all professions are visible for the society but they are very useful. Theater is the place where everything is associated with stage, demonstration, openness. However, there are “invisible” professions in theater too - the professions that are discussed neither by spectators not critics. These “invisible” professions are necessary to provide technical support. Assistant to director is an “invisible” but important profession. It never falls under public scrutiny but assistant to director has its share in whether performance attracts public attention or not.

Vakhtang Amanatidze is the representative of this “invisible” profession. Anna Karenina is the fourth performance but the most difficult performance he is working on.

Anna Karenina is difficult to work on not only because it is very deep and comprehensive, it is classics, it is a brilliant work of Leo Tolstoy and there are strong characters in it but also because it is difficult to stage technically. Giorgi Sikharulidze set big challenge not only to himself and artists but to technical crew as well.

- “It is the most difficult play I have even work on. It is both difficult and exhausting. Everything should be done correctly from technical point. The actions take place in a railway station, ball room, and street. Everything must be calculated. Even though basic works are done by the director and stage designer the assistant to director must take care that everyone does his work perfectly. Assistant to director supervises dressers, make-up persons, stage workers, light man, music operator- all technical staff.

Besides, director and his assistant should have common view points about the performance. Theater is a combined art. The theater crew, including assistant to director must think about this all the time. Their ideas, principles must coincide completely. Assistant to director must become alter ego of the director in order to catch all details of the performance.



“Invisible” Profession

Assistant to director supervises the performance after the first night. He is responsible for the performance since then,” says assistant to director i.e. technical director.

Assistant to director can never be calm. All performances will be played under his scrutiny but he will not be applauded for this, however:

— “All successful performances are the results of what we do and how we do. It is our (technical staff) success too. When there are some problems they are our problems too. We try not to make one mistake twice. Even small technical problem can affect the performance. If a stage does not move, light does not work,

music was late -all this will affect actors. I am an actor myself and I know that everything matters on stage for an actor,” explains Amanatadze.

Technical support is particularly important in performances like Anna Karenina is where all details are commentators to inner disposition of Anna.

— “The whole world that surrounds this woman must be seen on the stage. Anna’s life was complicated. Therefore, the stage can not be empty. Many people work on this performance, there are many scenes. Decorations are changed before every scene; another story, situation must be displayed. Sometimes there are insignificant changes but even slightest mistake can infringe the process. Mistakes are inadmissible.

Assistant to director also has additional responsibilities: he must not shift from the director’s course, he can not make any changes, can not improvise. He must be the most “faithful”.

I might have some suggestions about the performance before it is finished but when the work is over I become only an implementor.”

Apparently, the distinctive features of Vakhtang Amanatidze are good management skills, loyalty, fellow- mindedness. That is why this is the third joint work of his and Giorgi Sikharulidze.

— “Giorgi Sikharulidze trusts me, I do not know why, but he has confidence in me. We have to pass a difficult exam together. Probably there will be some criticism, variety of ideas but I think the play is very interesting and it draws the spectators’ attention to interesting issues which are worth thinking about,” considers the technical director.

There are many things that are worth thinking about, for instance, the immense work that is required to stage a play and the importance of “invisible” professions.

• Play Manager: DEMUR KOSTANASHVILI; Lighting and Design: KHVICHIA DOGHONADZE, GOCHA BAZARDARASHVILI; Assistants: GIORGI AKHVLEDIANI, GIORGI KOKELADZE; Sound: NANI DZOTSENIDZE; Decorations: NATIA KIKVADZE; Dressmaker: MARINA GACHECHILADZE; Set Designers: NATALIA MIKAVA (Salon Mikava), DAREJAN PARULAVA (Salon Marionela); MERI ERADZE (Salon Eleganti); Make-up woman: MADONA CHANTURIA, SHORENA SVANIDZE.

• Costume Manager: LILI LAGHIDZE, MARINA KOKELADZE, NANULI TKEMALADZE; Senior property Manager: VAZHA DODELIA; Property Managers: SHORENA TUTBERIDZE, LOLA KUTALADZE; Chief Stage Engineer: RUBEN DAVITULYAN; Technicians: OLEG TSKHADADZE, PRIDON CHKHABERIDZE, ARCHIL KOSTANASHVILI, TARIEL KASHAKASHVILI, TENGIZ KOKELADZE; Stage Decoration: MIKHEIL BUKHRASHVILI.

• Redactor: NANA KAJAIA. Photographer: TORNIKE TURABELIDZE; Translators: ANA NATSVLISHVILI, TAMAR BOLKVADZE; Address: #1 Davit Aghmashenebeli Avenue

Typeset: by LTD. MZE-2006, # 14 Pushkin Street, Kutaisi
Published by LTD. TAMARIONI 2002, # 8 Noneshvili Street, Tbilisi